

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2017

1069/2017

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 2 kap. 2 § 5 mom. och 9 kap. 9 §, av dem 2 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 735/2016,

ändras 1 kap., rubriken för 2 kap., 1 §, rubriken för 2 § samt 2 § 1 och 2 mom., 3 och 3 a §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 3 §, 4 § 1 mom. och rubriken för 8 §, rubriken för 4 kap. samt 1 och 2 §, 5 kap., rubriken för II avdelningen, 6 kap. 1 § och 2 § 2 och 4 mom., 7 kap., 8 kap. 2 §, 9 kap. 1–6 §, 10 kap., 12 kap. 2 § 4 mom., 13 kap. 1 och 6 §, 14 kap. 3 § 1 och 2 mom., 15 kap. samt 16 kap. 1 och 3 §,

av dem 2 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 166/2014, 2 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 735/2016, 2 kap. 3 a § i lag 735/2016, 6 kap. 2 § 2 och 4 mom. samt 16 kap. 3 § i lag 623/2014, 8 kap. 2 § i lag 640/2016, 9 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 166/2014, 9 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 354/2014 och 16 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 623/2014 och 640/2016, samt

fogas till 3 kap. 8 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 6 a, 6 b och 7 a kap., till 9 kap. nya 4 a, 10 och 11 §, till 11 kap. 1 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom. samt till 13 kap. en ny 6 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls eller investeringsverksamhet bedrivs.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

- 1) bara bokföringsskyldiga inom samma koncern tillhandahålls tjänster,

RP 151/2017
EkUB 22/2017
RSv 187/2017

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 (32014R0600); EUT L 173, 12.6.2014, s. 84
Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU (32014L0065); EUT L 173, 12.6.2014, s. 349
Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 (320170593); EUT L 87, 31.3.2017, s. 500

2) verksamheten bedrivs tillfälligt i samband med annan affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet som separat regleras i lag genom administrativa bestämmelser eller etiska föreskrifter för yrkeskåren,

3) handeln bedrivs för egen räkning med andra finansiella instrument än råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av utsläppsrätter, och det inte tillhandahålls andra investeringstjänster eller bedrivs annan investeringsverksamhet med de andra finansiella instrumenten, utom i det fall att verksamhetsutövaren

a) verkar som marknadsgarant,

b) är medlem eller deltagare på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform eller har direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats, med undantag för icke-finansiella företag som på en handelsplats utför transaktioner som på ett objektivet mätbart sätt minskar risker som står i direkt samband med icke-finansiella företags eller deras koncerners affärsverksamhet eller likviditetsfinansiering.

c) tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, eller

d) handlar för egen räkning vid utförande av kundorder,

4) verksamhetsutövaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller utsläppsrättsderivat, inklusive marknadsgaranter, med undantag för personer som handlar för egen räkning när de utför kundorder eller om en verksamhetsutövare vid annan handel än handel för egen räkning tillhandahåller investeringstjänster rörande de finansiella instrumenten till kunder eller leverantörer i sin huvudsakliga verksamhet, under förutsättning att

a) verksamhetsutövarens eller dess koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte är tillhandahållande av investeringstjänster, kreditinstitutsverksamhet eller marknadsgarantsverksamhet för råvaruderivat,

b) verksamhetsutövaren inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, och

c) verksamhetsutövaren årligen till Finansinspektionen anmäler att den utnyttjar undantag som avses i denna punkt och på begäran rapporterar till Finansinspektionen om den grund på vilken verksamheten kan betraktas som en sidoverksamhet,

5) verksamhetsutövaren tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med annan professionell verksamhet som inte omfattas av tillämpningsområdet för denna lag, förutsatt att investeringsrådgivningen inte är avgiftsbelagd,

Underpunkterna a–d i 1 mom. 3 punkten tillämpas inte i det fall att på verksamhetsutövaren tillämpas sådana undantag från lagens tillämpningsområde som är baserade på 4 punkten i 1 mom. eller på 3 mom. 3 eller 5 punkten.

Denna lag gäller inte

1) Statskontoret, Europeiska centralbanken, Finlands Bank, nationella centralbanker, andra offentliga organ som har som uppdrag att förvalta eller delta i förvaltningen av statskulden i unionen och inte heller internationella finansinstitut som inrättats av medlemsstater och vars mål är att uppbåda finansiering och tillhandahålla finansiellt stöd till förmån för sina medlemmar som har eller hotas av svåra finansiella problem,

2) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) och inte heller AIF-förvaltare enligt lagen om alternativa investeringsfonder (162/2014) och dessas förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut och kapitalförvaltare, om inte något annat följer av 4 och 6 § i detta kapitel,

3) personalfonder enligt lagen om personalfonder (934/2010),

4) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008, arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), utländska försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

5) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992),

6) sådana verksamhetsutövare som avses i 6 § 1 mom. 8 punkten i lagen om utsläppshandel (311/2011) och sådana luftfartsoperatörer som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010) och som vid handel med utsläppsrätter inte utför kundorder och inte heller tillhandahåller andra investeringstjänster eller bedriver annan investeringsverksamhet än handel för egen räkning, förutsatt att personerna i fråga inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel,

7) stamnätsinnehavare som avses i elmarknadslagen (588/2013) och sådana systemansvariga för överföringssystem som avses i naturgasmarknadslagen (587/2017) då de sköter sina uppgifter i enlighet med de nämnda lagarna eller nätföreskrifter eller riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 eller enligt nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits i enlighet med de förordningarna, personer som agerar som tjänsteleverantörer på deras vägnar för att utföra uppgifterna enligt de bestämmelserna eller enligt nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits enligt de förordningarna samt alla operatörer eller förvaltare av energibalanseringssystem, rörledningsnät eller system för balansering av tillgången och efterfrågan på energi, när dessa utför sådana uppgifter.

Ovan i 3 mom. 7 punkten nämnda undantag ska tillämpas på personer som bedriver verksamhet som avses i respektive punkt endast till den del som de bedriver investeringsverksamhet i anslutning till råvaruderivat eller tillhandahåller investeringstjänster i samband med dem för bedrivande av verksamheten i fråga. Undantaget tillämpas dock inte på plattformar för sekundärhandel med finansiella överföringsrättigheter.

I artikel 73 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 föreskrivs om tillämpning av denna lag på utländska värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) och på utländska värdepapperscentraler som avses i 6 punkten i den paragrafen.

3 §

Partiella undantag från tillämpningen av lagen

Denna lag ska inte tillämpas på personer som

1) på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 och 5 punkten endast tar emot och förmedlar sådana värdepapper som avses i 1 kap. 14 § 1 och 2 punkten eller tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med sådana finansiella instrument, under förutsättning att order endast får förmedlas till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag eller AIF-förvaltare eller till filialer till värdepappersföretag eller till kreditinstitut som är auktoriserade i tredjeland och iakttar stabilitetsregler som motsvarar lagen om investeringstjänster eller kreditinstitutslagen (610/2014),

2) uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande råvaror, utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av lokala elföretag enligt definitionen i artikel 2.35 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG eller av naturgasföretag enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, förutsatt att de kunderna gemensamt innehar 100 procent av de personernas kapital eller rösträtter, utövar gemensam kontroll och undantas enligt 2 § 1 mom. 4 punkten i denna lag om de själva utför de investeringstjänsterna, eller som

3) uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av verksamhetsutövare enligt definitionen i artikel 3 f i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, förutsatt att de kunderna gemensamt innehar 100 procent av de personernas kapital eller rösträtter, utövar gemensam kontroll och undantas enligt 2 § 1 mom. 4 punkten i denna lag om de själva utför de investeringstjänsterna.

På personer som avses ovan i 1 mom. tillämpas dock 2 kap. 1 §, 3 kap., 6 b kap., 7 kap. 7 § 4 mom., 9 §, 10 kap. 2 och 3 §, 4 § 1 och 2 mom., om investeringen överstiger 2 000 euro, 5 § 1–3 mom., 6 § 5–8 mom., 7, 11, 12 och 15 § samt 15, 16 och 16 a kap. i denna lag.

De personer som avses i 1 mom. får inte inneha kunders finansiella instrument eller penningmedel (kundmedel) och de får inte stå i skuld till sina kunder. Dessa personer ska ha en yrkesmässig ansvarsförsäkring som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig med beaktande av arten och omfattningen av deras verksamhet. Försäkringsgivaren ska ha hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) om inte Finansinspektionen på ansökan beviljar undantag från detta. Försäkringen ska dessutom uppfylla följande villkor:

- 1) försäkringen gäller för ersättning av skador som personen enligt denna lag är ansvarig för,
- 2) försäkringens belopp är minst 1 000 000 euro per skada och totalt 1 500 000 euro för samtliga skador per år,
- 3) om försäkringen inbegriper självrisk, ska försäkringsgivaren betala försäkringsersättningen till den skadelidande utan avdrag för självrisken,
- 4) av försäkringen ska ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försummelse under försäkringsperioden och beträffande vilken skriftliga ersättningsanspråk har anförts hos anmälaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom tre år från det att försäkringen upphörde.

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

En i denna paragraf avsedd person som tillhandahåller investeringstjänster ska tydligt informera kunderna om att på honom eller henne inte tillämpas alla lagbestämmelser om yrkeskompetens samt om organisation och uppförande.

4 §

Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 b kap. 2 §, 7 kap. 2 §, 5 §, 6 § 1–3, 5 och 6 mom., 7–9, 12–14 och 16 §, 7 a och 9–11 kap., 13 kap. 1 och 6 §, om det är fråga om att anlita ett anknutet ombud, 15 kap. och 16 kap. 2 § samt i 3 kap. 16 § 1 mom., 4 kap., 6 § 2 mom., 5 kap. 12 och 14 § och 6 kap. i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) samt i 5 kap. 1 § 2 mom., i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dess tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7–9 samt 12–14 och 16 §, 9 kap., 10 kap. 1–7 och 15 och 16 § samt 11, 12 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag. På AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om förvaltare

av alternativa investeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7–9 samt 12–14 och 16 § och 9–11 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

Vad som i 16 kap. 1 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för värdepappersföretag och dess ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar gäller på motsvarande sätt kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som avses i denna paragraf samt deras ägare, verkställande direktörer och styrelsemedlemmar.

5 §

Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut

Bestämmelser om utländska EES-värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att i Finland tillhandahålla sidotjänster via filialer och om de krav som ska ställas på sådan verksamhet finns i 13 §, 2 kap. 2 § 1 mom., 4 kap. 1 § 1–3 och 6 mom., 7 kap. 2 § 6 mom., 7, 15 och 16 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1–9, 11–14 och 16 §, 11 kap. 18, 19 och 22–25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 §.

På utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt via filialer tillhandahåller sidotjänster i Finland ska i fråga om tjänsterna och verksamheten tillämpas 13 §, 2 kap. 2 § 1 mom., 4 kap. 1 § 4–6 mom., 7 kap. 2 § 6 mom. samt 7, 15 och 16 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1–9, 11–14 och 16 § samt 11 kap. 18, 19 och 22–25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt 16 kap. 2 och 3 §.

I 4 kap. 2 § 7 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som erbjuder i Finland etablerade parter direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform.

I 4 kap. 2 § föreskrivs om tillämpning av lagen på sådana utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland utan att etablera filial.

I artiklarna 14–26 och avdelning VII i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (*EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*) föreskrivs om de krav som ställs på verksamhet som avses i 1 och 2 mom.

6 §

Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare

På sådana utländska EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland samt på sådana EES-baserade AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som via en filial tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 7 kap. 2 § 6 mom. och 15 och 16 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1–9, 11–14 och 16 § samt i 11 kap. 18, 19 och 22–25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag samt vad som föreskrivs i 16 kap. 2 § i denna lag.

I 4 kap. 2 § föreskrivs om tillämpningen av lagen på sådana utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland utan att etablera filial.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om utländska värdepappersföretags och dessas filialers skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i denna paragraf samt deras filialchefer.

7 §

Bestämmelser som tillämpas på tredjelandsföretag

På tredjelandsföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland via filialer ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 5 kap. 7 kap. 2, 4, 5, 7, 9, 15 och 16 §, 7 a kap., 9 kap., 10 kap. 1–8 §, 9 § 1 och 2 mom., 11–13, 15 och 16 §, 11 kap. 20–25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag och tredjelandsföretag, vad som i 5 kap. i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretag och tredjelandsföretag samt vad som i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om kreditinstitut. I artiklarna 3–26 och avdelning VII i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs dessutom om de krav som ställs på tredjelandsföretags verksamhet.

I artiklarna 46–49 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet, med eller utan filial.

8 §

Bestämmelser som tillämpas på försäljning och rådgivning i samband med strukturerade insättningar

På värdepappersföretag och kreditinstitut ska vid försäljning och rådgivning i Finland i samband med strukturerade insättningar i fråga om dessa funktioner tillämpas 6 b kap. 2 §, 7 kap. 2 § 2 och 6 mom., 6 § 1–3 och 5 mom., 7, 9 och 16 §, 10 kap. 1–7, 9–11, 13, 15 och 16 §, 11, 12 och 15 kap., 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen.

På utländska EES-värdepappersföretags och utländska EES-kreditinstituts i Finland etablerade filialer som säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland ska i fråga om dessa funktioner tillämpas 7 kap. 2 § 6 mom och 16 §, 10 kap. 1–7, 9 och 16 §, 12 kap. 4 §, 15 kap. samt 16 kap. 2 och 3 § i denna lag.

På tredjelandsföretags filialer som säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland ska i fråga om dessa funktioner tillämpas 7 kap. 2 § 2 och 6 mom., 7, 9 och 16 §, 10 kap. 1–7, 9, 11, 13, 15 och 16 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt 16 kap. 2 och 3 § i denna lag.

9 §

Bestämmelser som tillämpas på algoritmisk handel

Trots vad som föreskrivs i 2 § ska bestämmelserna i 7 a kap. om algoritmisk handel tillämpas också på sådana handelsparter som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och som inte med stöd av 2 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom. 3, 5 och 7 punkten i denna lag förutsätts vara auktoriserade enligt denna lag.

10 §

Bestämmelser som tillämpas på tillsyn och rapportering av positionslimiter och råvaruderivatpositioner

Trots vad som föreskrivs i 2 § ska 3 kap. 26 §, 7 kap. 6 och 8 § och 10 kap. 3 och 4 § i lagen om handel med finansiella instrument tillämpas också på personer som avses ovan i 2 §.

11 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,

2) *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

3) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

4) *AIFM-direktivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010,

5) *kreditinstitutsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

6) *EU:s kapitalkravsförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

7) *EU:s förordning om värdepapperscentraler* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012,

8) *EU:s marknadsmissbruksförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,

9) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* den myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG,

10) *Europeiska bankmyndigheten* den myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,

11) *kommissionens delegerade direktiv* kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder, produktstyrningskrav och regler för tillhandahållande eller mottagande av avgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner.

12 §

Europeiska unionens tekniska standarder och delegerade förordningar

Förutom bestämmelserna i denna lag, de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt EU:s förordning om marknader för finansiella instrument finns det bestämmelser om värdepappersföretag i de tekniska standarder och delegerade förord-

ningar som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som avses i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och i direktivet om marknader för finansiella instrument.

13 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut, tredjelandsföretag och filialer

I denna lag avses med

- 1) *värdepappersföretag* finländska aktiebolag och sådana europabolag som avses i lagen om europabolag (742/2004) och som enligt denna lag har tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet,
- 2) *utländska värdepappersföretag* utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut och tredjelandsföretag,
- 3) *EES-stater* stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 4) *tredjeländer* andra stater än EES-stater,
- 5) *utländska EES-tillsynsmyndigheter* behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i andra EES-stater än Finland,
- 6) *tredjeländers* tillsynsmyndigheter tredjeländers behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen,
- 7) *utländska EES-värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag som av utländska EES-tillsynsmyndigheter har auktoriserats att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet,
- 8) *utländska EES-kreditinstitut* utländska kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som har auktoriserats att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att tillhandahålla sidotjänster,
- 9) *tredjelandsföretag* utländska företag som skulle vara kreditinstitut eller värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om de hade sitt säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 10) *filialer* ett värdepappersföretags eller ett utländskt värdepappersföretags driftsställe som är etablerade utanför hemstaten och i rättsligt hänseende utgör en del av värdepappersföretaget eller det utländska värdepappersföretaget och utifrån vilket investeringstjänster tillhandahålls eller investeringsverksamhet bedrivs samt kan tillhandahållas också sidotjänster. Alla driftsställen som har etablerats i samma medlemsstat av ett värdepappersföretag med huvudkontor i en annan medlemsstat ska betraktas som en enda filial.

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på utländska EES-värdepappersföretags anknutna ombud som är etablerade i Finland.

14 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag

- 1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012),
- 2) sådana andelar i fondföretag och sådana penningmarknadsinstrument som inte är värdepapper som avses 1 punkten,
- 3) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har värdepapper, valutor, räntor, avkastningar, utsläppsrätter, något annat derivatinstrument, finansiella index eller andra finansiella mått som underliggande tillgång och som kan avvecklas fysiskt eller kontant,

4) optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som måste eller kan avvecklas kontant om en part så önskar av någon annan orsak än insolvens eller då ett avtal löper ut av någon annan orsak,

5) optioner och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som kan avvecklas fysiskt, om de omsätts på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform, med undantag för grossistenergi produkter som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform och ska avvecklas fysiskt,

6) andra än i 5 punkten avsedda optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som kan avvecklas fysiskt, om derivatinstrumentet inte är avsett för kommersiella ändamål och är av samma typ som andra derivatinstrument,

7) derivatinstrument för överföring av kreditrisk,

8) finansiella kontrakt avseende prisdifferenser,

9) optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av klimatvariationer, fraktavgifter, inflationstakten eller någon annan officiell ekonomisk statistik och som kan eller måste avvecklas kontant, om en part så önskar av någon annan orsak än insolvens eller om ett avtal löper ut av någon annan orsak, samt andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av andra tillgångar, rättigheter, skyldigheter, index och finansiella mått än sådana som nämns ovan i denna paragraf och är av samma typ som andra derivatinstrument, då det åtminstone beaktas om det är föremål för handel på en sådan reglerad marknad, multilateral handelsplattform eller organiserad handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

10) utsläppsrätter som har erkänts i överensstämmelse med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (*utsläppshandelsystemet*) både ömsesidigt mellan gemenskapens system och andra system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser.

15 §

Investerings tjänster eller investerings verksamhet

Med investeringstjänster eller investeringsverksamhet avses i denna lag

1) mottagande och förmedling av order som avser finansiella instrument (*förmedling av order*),

2) utförande av order som avser finansiella instrument för kunders räkning (*utförande av order*),

3) sådan handel med eget kapital som resulterar i transaktioner gällande ett eller flera finansiella instrument (*handel för egen räkning*),

4) förvaltning av finansiella instrument enligt avtal med kunder på så sätt att egenomsförvaltaren helt eller delvis har getts rätt att besluta om placering av instrumenten (*kapitalförvaltning*),

5) personliga rekommendationer till kunder i fråga om transaktioner som avser vissa finansiella instrument (*investeringsrådgivning*),

6) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande (*garantiverksamhet för finansiella instrument*),

7) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument utan fast åtagande (*placering av finansiella instrument*),

8) ordnande av handel med finansiella instrument på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument (*ordnande av multilateral handel*),

9) ordnande av handel med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat på en organiserad handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument (*ordnande av organiserad handel*).

16 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med *kreditinstitut* avses i denna lag kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen.

Med *finansiella institut* avses i denna lag finansiella institut enligt 1 kap. 11 § i kreditinstitutslagen.

17 §

Ledning och verkställande ledning

Med *ledning* avses i denna lag ett värdepappersföretags styrelse och, om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet.

Med *verkställande ledning* avses i denna lag värdepappersföretagets verkställande direktör och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet.

18 §

Koncern, moderföretag och dotterföretag

Med *koncern*, *moderföretag* och *dotterföretag* avses i denna lag koncerner, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (1336/1997) samt utländska koncerner, moderföretag och dotterföretag som är jämförbara med dem.

19 §

Tjänsteföretag

Med *tjänsteföretag* avses i denna lag ett sådant anknutet företag som avses i artikel 4.1.18 i EU:s tillsynsförordning och som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter eller som för ett eller flera värdepappersföretag producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som hör till värdepappersföretagets huvudsakliga verksamhet.

20 §

Holdingföretag

Med *holdingföretag* avses i denna lag sådana företag som avses i artiklarna 4.1.20 och 4.1.21 i EU:s tillsynsförordning och vars dotterföretag huvudsakligen är värdepappersföretag eller andra finansiella institut och av vars dotterföretag åtminstone ett är ett värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska, efter att ha fått kännedom om att ett annat företag än ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag har blivit moderföretag för ett värdepappersföretag, utan dröjsmål besluta om huruvida företaget ska betraktas som ett holdingföretag enligt 1 mom.

21 §

Finansiell företagsgrupp

Med *finansiell företagsgrupp* avses i denna lag en koncern som består av koncernens moderföretag, vilket är ett finländskt eller utländskt värdepappersföretag eller ett finländskt eller utländskt holdingföretag som är värdepappersföretagets moderföretag (*den finansiella företagsgruppens moderföretag*), och av moderföretagets finländska och utländska dotterföretag, vilka är andra värdepappersföretag, kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag (*den finansiella företagsgruppens dotterföretag*).

I artiklarna 11–24 i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om tillämpningsområdet för gruppbaserad tillsyn över värdepappersföretag som är moderföretag i en finansiell företagsgrupp och över därmed jämförbara värdepappersföretag som är dotterföretag till holdingföretag.

22 §

Utkontraktering

Med utkontraktering avses i denna lag åtgärder som vidtas i samband med ett värdepappersföretags verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller värdepappersföretaget sådana funktioner eller tjänster som det annars skulle sköta själv.

23 §

Kunder, professionella och icke-professionella kunder

I denna lag avses med *professionella kunder*

1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska

- a) värdepappersföretag,
- b) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen,
- c) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder samt AIF-förvaltare, förvaringsinstitut och särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- d) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument,
- e) värdepapperscentraler, utländska clearingorganisationer samt centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
- f) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen,
- g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor,

h) lokala företag som avses i artikel 4.1.4 i EU:s tillsynsförordning,
 i) företag som för egen räkning köper och säljer råvaror och råvaruderivat,
 j) andra institutionella investerare än de som avses i underpunkt a–i,
 2) storföretag som enligt bokslutet för den senast avslutade fulla räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande krav:

- a) balansomslutningen är minst 20 000 000 euro,
 - b) omsättningen är minst 40 000 000 euro,
 - c) kapitalbasen är minst 2 000 000 euro,
- 3) finska staten, Statskontoret, landskapet Åland, utländska stater och delstater samt utländska organ som sköter statsskulden,

4) Europeiska centralbanken, Finlands Bank och med den jämförbara utländska centralbanker samt Internationella valutafonden, Världsbanken, Europeiska investeringsbanken och andra med dem jämförbara internationella institutioner och organisationer,

5) institutionella investerare vars huvudverksamhet är att investera i finansiella instrument,

6) andra kunder som värdepappersföretag behandlar som professionella kunder på grundval av 2 mom.

Ett värdepappersföretag får behandla andra kunder än sådan som avses i 1 mom. 1–5 punkten som professionella kunder på deras egen begäran, om det bedömer att kunden har färdigheter att fatta självständiga investeringsbeslut och förmåga att förstå de risker som är förknippade med besluten och om kunden dessutom uppfyller minst två av följande krav:

1) kunden har genomfört betydande transaktioner på marknaden i fråga i snitt tio gånger per kvartal under de fyra senaste kvartalen,

2) värdet av kundens investeringstillgångar överstiger 500 000 euro,

3) kunden arbetar eller har minst ett år arbetat yrkesmässigt inom finanssektorn med uppgifter som förutsätter kännedom om planerade transaktioner och tjänster.

Med *icke-professionella kunder* avses i denna lag kunder som inte är professionella enligt 1 mom.

Med *kunder* avses i denna lag fysiska eller juridiska personer som ett värdepappersföretag tillhandahåller investerings- och sidotjänster.

24 §

Godtagbara motparter

I denna lag avses med *godtagbara motparter*

1) kunder enligt 23 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten,

2) sådana företag enligt 23 § 1 mom. 2 punkten som har samtyckt till att bli behandlade som godtagbara motparter.

25 §

Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde

Med *algoritmisk handel* avses i denna lag handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar.

Med *teknik för algoritmisk högfrequenshandel* avses i denna lag varje teknik för algoritmisk handel som kännetecknas av

1) att infrastrukturen är avsedd att minimera nätens latens och andra typer av latens, inbegripet åtminstone ett av följande system för algoritmisk registrering av order: samlokalisering, närvarldskap eller elektroniskt höghastighetstillträde,

2) att systemet beslutar om när en order ska initieras, genereras, routas eller utföras utan mänsklig medverkan för enskilda handelstransaktioner eller enskilda order, och

3) en stor mängd intradagsmeddelanden som utgör order, bud eller annulleringar.

Med *direkt elektroniskt tillträde* avses ett handelsplatsarrangemang där en medlem av eller deltagare eller kund på en handelsplats ger en person tillåtelse att använda dennes handelskod, så att personen elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen.

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *strukturerad insättning* en sådan insättning enligt definitionen i artikel 2.1 c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem, som kan betalas helt på förfallodagen enligt villkor som innebär att eventuell ränta eller premie ska betalas eller riskeras enligt en formel som omfattar faktorer som t.ex.

a) ett index eller en kombination av index, med undantag för insättningar med rörlig ränta vilkas avkastning är direkt knuten till ett ränteindex som Euribor eller Libor,

b) ett finansiellt instrument eller en kombination av finansiella instrument,

c) en råvara eller en kombination av råvaror eller andra fysiska eller icke-fysiska icke-fungibla tillgångar, eller

d) en valutakurs eller en kombination av valutakurser.

2) *depåbevis värdepapper* som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden och som innebär äganderätt till en icke-etablerad emittents värdepapper samtidigt som de kan tas upp till handel på en reglerad marknad och handlas oberoende av den icke-etablerade emittentens värdepapper,

3) *börshandlad fond* en fond där minst en andels- eller aktieklass handlas hela dagen på minst en handelsplats och med minst en marknadsgarant som vidtar åtgärder för att säkerställa att handels- eller aktiepriset på handelsplatsen inte i betydande grad skiljer sig från dess substansvärde och, i tillämpliga fall, från dess preliminära substansvärde,

4) *certifikat* certifikat enligt definitionen i artikel 2.1.27 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

5) *strukturerade finansiella produkter* strukturerade finansiella produkter enligt definitionen i artikel 2.1.28 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

6) *derivat* derivat enligt definitionen i artikel 2.1.29 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

7) *råvaruderivat* råvaruderivat enligt definitionen i artikel 2.1.30 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

8) *grossistenergi produkter* grossistenergi produkter enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

9) *korsförsäljning* att erbjuda en investeringstjänst tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket,

10) *marknadsgarant* en person som på finansiella marknader på fortlöpande basis har åtagit sig att handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument med utnyttjande av den personens eget kapital till priser som fastställts av den personen,

11) *utförande av order för kunds räkning* att köpa eller sälja ett eller flera finansiella instrument för kunders räkning och inbegripet ingående av avtal för att sälja finansiella instrument som utfärdats av ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut vid tidpunkten för utfärdandet av dessa,

12) *matchad principalhandel* en transaktion där en mellanhand själv träder emellan transaktionens köpare och säljare på ett sådant sätt att den under transaktionens utförande aldrig exponeras för marknadsrisk och där båda sidor av transaktionen genomförs samtidigt och där transaktionen genomförs till ett pris där mellanhanden inte gör någon vinst eller förlust, förutom tidigare tillkännagivna arvoden eller avgifter för transaktionen,

13) *systematisk internhandlare* en systematisk internhandlare enligt 1 kap. 2 § 16 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

14) *kvalificerat innehav* en direkt eller indirekt ägarandel i ett värdepappersföretag som motsvarar 10 procent eller mer av kapitalet eller av rösträtterna enligt artiklarna 9 och

10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, med beaktande av villkoren för sammanslagning av dessa enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet, eller som gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av det värdepappersföretag som ägarandelen avser,

15) *betydande bindning* en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom

a) ägarintresse, i form av innehav, direkt eller genom kontroll, av 20 procent eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag,

b) kontroll, som innebär förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som omfattas av artikel 22.1 och 22.2 i direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, eller en likartad förbindelse mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag, varvid varje dotterföretag till ett dotterföretag också ska anses vara ett dotterföretag till det moderföretag som står över dessa företag,

c) en varaktig förbindelse för båda eller alla till samma person genom ett kontrollförhållande.

27 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen i fråga om tillsynen över kundskyddet finns i 5 kap. i lagen om Finansinspektionen.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet

Investeringsstjänster får tillhandahållas eller investeringsverksamhet bedrivs endast av företag som har beviljats tillstånd enligt denna lag och av utländska företag som har auktorisation eller rätt att enligt 4 eller 5 kap. tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en näringsidkare med verksamhetstillstånd enligt denna lag ta emot och förmedla order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahålla investeringsrådgivning. En förutsättning för att en enskild näringsidkare eller en juridisk person som leds av en fysisk person ska beviljas verksamhetstillstånd är att man genom alternativa arrangemang ser till att näringsidkaren eller den juridiska personen leds på ett sunt och ansvarsfullt sätt, samt att kundernas intressen och marknadens integritet beaktas på ett adekvat sätt. Näringsidkaren och den fysiska personen ska ha tillräckligt god vandel, tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter samt avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet enligt annat tillstånd

Trots bestämmelserna i 1 § 1 mom. får investeringstjänster tillhandahållas och investeringsverksamhet bedrivs av finländska och utländska kreditinstitut så som föreskrivs i kreditinstitutslagen, av finländska fondbolag och utländska EES-fondbolag så som föreskrivs i lagen om placeringsfonder samt av finländska och utländska AIF-förvaltare så som föreskrivs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral eller organiserad handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

3 §

Sidotjänster och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster och investeringsverksamhet

- 1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,
- 2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,
- 3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,
- 4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,
- 5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantiverksamhet för finansiella instrument,
- 6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,
- 7) tillhandahålla förvaring och administration av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, med undantag för tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå enligt punkt 2 i avsnitt A i bilagan till EU:s förordning om värdepapperscentraler,
- 8) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i 7 punkten,
- 9) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment

Ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel får dessutom upprätthålla och tillhandahålla sådana datarapporteringstjänster som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 19 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

3 a §

Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med tillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra

investeringsobjekt än finansiella instrument. I lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) föreskrivs om förmedling av gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster och bedrivande av investeringsverksamhet. Om ett värdepappersföretag i enlighet med 11 kap. 1 § måste höra till ersättningsfonden för investerarskydd, nedan *ersättningsfonden*, ska Finansinspektionen innan den avgör ärendet be ersättningsfonden yttra sig om ansökan.

Till ansökan ska fogas värdepappersföretagets verksamhetsplan varav åtminstone framgår vilka verksamhetslag som planeras och organisationsstrukturen för dessa samt all information som krävs för att Finansinspektionen ska kunna förvissa sig om att värdepappersföretaget vid tiden för auktorisationen har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att uppfylla de krav som föreskrivs i denna lag samt i förordningar och beslut som kommissionen antagit i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen kan utfärda föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och om vilka utredningar som ska fogas till den, om inte något annat följer av de bestämmelser som avses i 2 mom.

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett värdepappersföretag, kreditinstitut, en marknadsoperatör eller ett försäkringsbolag som auktoriserats i en annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska en begäran om yttrande riktas till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. På samma sätt ska förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande både i det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och i värdepappersföretaget, kreditinstitutet eller försäkringsbolaget. I begäran om yttrande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet och de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom samma grupp samt att överlämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som har betydelse för verksamhetstillståndet eller för tillsynen över värdepappersföretaget.

2 §

Beslut om verksamhetstillstånd

I verksamhetstillståndet ska nämnas de investeringstjänster och den investeringsverksamhet samt de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla och bedriva. Efter det att verksamhetstillståndet beviljats kan Finansinspektionen på ansökan av värdepappersföretaget ändra tillståndet i fråga om de tjänster som värdepappersföretaget får tillhandahålla.

3 §

Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd ska beviljas om det utifrån de upplysningar som inkommit kan säkerställas att värdepappersföretagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 4 § och att värdepappersföretaget uppfyller de krav som föreskrivs i 6 och 6 b kap., 7 kap. 1, 2, 4–9, 11–14 och 16 §, 9 kap. 1–5 §, 10 och 11 § och 10 kap. samt i 12 kap. 3 § 2 mom. Värdepappersföretag som har för avsikt att driva en multilateral eller organiserad handelsplattform ska dessutom uppfylla de krav för verksamheten som föreskrivs i 5 kap. 1–8, 10, 15, 16 och 20–30 § i lagen om handel med finansiella instrument. Värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel eller tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska dessutom uppfylla de krav för verksamheten som föreskrivs i 7 a kap.

Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.

4 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som har ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag ska vara tillförlitlig. Innehavet ska beräknas i enlighet med 6 a kap. 1 § 3 mom.

8 §

Inledande av verksamhet och rapportering av ändringar

Värdepappersföretag ska till Finansinspektionen rapportera alla väsentliga förändringar i förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

4 kap.

Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Filialetablering eller användning av anknutna ombud

Ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut får tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland genom att etablera filialer i Finland eller använda anknutna ombud som är etablerade i Finland, om det utländska EES-värdepappersföretaget eller det utländska EES-kreditinstitutet inte har etablerat filial i Finland och förutsatt att de tjänster som det utländska EES-värdepappersföretaget tillhandahåller och den verksamhet som det bedriver omfattas av auktorisationen i företagets hemmedlemsstat. Sidotjänster får tillhandahållas endast i samband med investeringstjänster eller investeringsverksamhet.

Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland eller börja anlita anknutna ombud enligt 1 mom. efter det att Finansinspektionen har fått ett meddelande om saken från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Av anmälan ska framgå följande uppgifter och utredningar:

1) filialetableringen i Finland samt den nya filialens adress och kontaktuppgifter, eller den EES-stat inom vars territorium det utländska EES-värdepappersföretaget inte har eta-

blerat en filial men där det anknutna ombud är etablerat som företaget har för avsikt att använda i Finland,

2) de investeringstjänster som ska tillhandahållas och den investeringsverksamhet som ska bedrivas i enlighet med bilaga I i direktivet om marknader för finansiella instrument samt om de sidotjänster som ska tillhandahållas,

3) filialens organisationsstruktur och användningen av anknutna ombud samt namnen på de anknutna ombud som företaget har för avsikt att använda,

4) om företaget har för avsikt att använda ett eller flera sådana anknutna ombud som avses i 1 punkten, en beskrivning av den planerade användningen tillsammans med en organisationsstruktur, inklusive rapporteringsrutiner, som anger hur ombudet passar in i värdepappersföretagets struktur,

5) den adress i Finland där handlingar kan erhållas,

6) namnen på de personer som ansvarar för filialens eller det anknutna ombudets verksamhet,

7) det system som är avsett att skydda filialens investerare, eller avsaknaden av ett sådant system.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom. Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas när ett anknutet ombud inleder sin verksamhet.

Det som i 1 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster via en filial eller genom användning av ett anknutet ombud som är etablerat i Finland och det som i 2 mom. föreskrivs om anmälan om användning av ett anknutet ombud, ska på motsvarande sätt tillämpas på utländska EES-kreditinstitut.

Ett utländskt EES-kreditinstitut som har för avsikt att använda ett anknutet ombud enligt 4 mom. får börja använda ombudet efter det att Finansinspektionen av EES-tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemmedlemsstat har fått en anmälan med de uppgifter som avses i 2 mom. Användningen av ett anknutet ombud får inledas vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

Om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 2 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut beakta detta efter att Finansinspektionen har fått en anmälan om förändringen av EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets eller kreditinstitutets hemmedlemsstat.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut har rätt att tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland utan att etablera dotterföretag eller filial, förutsatt att tjänsterna och investeringsverksamheten omfattas av deras auktorisation.

Företag som avses i 1 mom. har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster eller investeringsverksamhet, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag får börja tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet i Finland när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått en anmälan med åtminstone följande uppgifter:

1) avsikten att bedriva verksamhet i Finland,

2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas samt huru-

vida företaget avser att göra detta genom att använda anknutna ombud som är etablerade i hemmedlemsstaten samt med namnen på eventuella anknutna ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag avser att använda sig av anknutna ombud som är etablerade i dess hemmedlemsstat när det tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland kan företaget börja tillhandahålla tjänster eller bedriva verksamhet efter det att Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått namnen på de anknutna ombud som företaget avser att använda i Finland. Finansinspektionen ska offentliggöra sådan information.

Det som föreskrivs i 4 mom. ska tillämpas på utländska EES-kreditinstitut som planerar att i Finland bedriva verksamhet som avses i 1 mom. genom förmedling av ett anknutet ombud som är etablerat i dess hemmedlemsstat.

Om det sker förändringar i uppgifter som anmälts i enlighet med 3 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag beakta detta efter att Finansinspektionen har fått ett meddelande om förändringarna från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas på ett EES-kreditinstitut om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 5 mom.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut kan erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral eller organiserad handelsplattform när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om att verksamheten inleds och var och hur möjligheten att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer som det utländska EES-värdepappersföretaget eller det utländska EES-kreditinstitutet har auktoriserat som handelsparter.

5 kap.

Tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Förutsättningar för filialetablering

Ett tredjelandsföretag som planerar att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till kunder som avses i 1 kap. 23 § 3 och 4 mom. ska etablera filial i Finland och ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen för etableringen.

För att verksamhetstillstånd för en filial ska beviljas förutsätts det att

1) tillhandahållandet av tjänster eller bedrivandet av investeringsverksamhet som tredjelandsföretagets tillståndsansökan avser omfattas av auktorisation och tillsyn i det tredjeland där företaget är etablerat,

2) tredjelandsföretaget i tredjelandet har auktorisation för tillhandahållande av tjänster och för bedrivande av verksamhet som avses i 1 punkten, varigenom den behöriga myndigheten beaktar de rekommendationer gällande finansiering av terrorism som antagits av arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FATF),

3) det har inrättats samarbetsarrangemang som inbegriper bestämmelser som reglerar informationsutbytet i syfte att bevara marknadens integritet och skydda investerare, mellan Finansinspektionen och behöriga tillsynsmyndigheter i det tredjeland där företaget är etablerat,

4) det tredjeland där tredjelandsföretaget är etablerat har undertecknat en överenskommelse med Finland, som till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal

för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal,

5) filialen fritt förfogar över ett tillräckligt startkapital,

6) det utses en eller flera personer som ska ha ansvaret för ledningen av filialen och som alla uppfyller de i 6 b kap. 1 § nämnda kraven gällande ledningens tillförlitlighet och kompetens som föreskrivs i 7 kap. i kreditinstitutslagen och i 6 b kap. 4 § i denna lag,

7) tredjelandsföretaget är medlem i ett system som motsvarar det ersättningssystem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare eller den filial som ansökan om verksamhetstillstånd avser hör till den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap.

2 §

Uppgifter som ska lämnas i en tillståndsansökan för en filial

I en tillståndsansökan för en filial ska lämnas följande uppgifter och utredningar:

1) alla relevanta uppgifter om företaget, såsom namn, rättslig form, säte, adress, medlemmar i ledningsorganen, relevanta aktieägare och utredning om beviljad auktorisation,

2) namnet på den myndighet som har ansvaret för tillsyn över företaget i det berörda tredjelandet och, om myndigheterna är flera, uppgifter om respektive kompetensområden,

3) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas, uppgifter om filialens organisationsstruktur inklusive en beskrivning av eventuell utkontraktering av avgörande funktioner till tredjepart,

4) namnen på de personer som ansvarar för ledningen av filialen och uppgifter om att dessa personer uppfyller de krav som avses i 1 § 2 mom. 6 punkten,

5) information om det startkapital som filialen fritt förfogar över,

6) utredning om det skydd som tredjelandets ersättningssystem erbjuder investerare eller om att tredjelandsföretaget på filialens vägnar har ansökt om medlemskap i ersättningsfonden för investerare.

Ersättningsfonden för investerare ska ombes att ge ett yttrande om tillståndsansökan.

Genom förordning av finansministeriet kan det utfärdas närmare bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska framgå av tillståndsansökan samt om de utredningar som ska fogas till ansökan.

3 §

Beviljande av filialtillstånd

Finansinspektionen ska bevilja ett tredjelandsföretag filialtillstånd om de förutsättningar som föreskrivs i 1 kap. 7 § 1 mom. och 13 § 1 mom. 2, 9 och 10 punkten samt i 1 § i detta kapitel är uppfyllda.

När ett tredjelandsföretag beviljas filialtillstånd ska det bedömas om ersättningssystemet för investerare i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När Finansinspektionen beviljar filialtillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

På tillståndsbeslut tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om beslut som gäller verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underrätta sökanden om den tidsfrist som nämns i 3 kap. 2 § 1 mom. och om möjligheten att överklaga beslutet.

Filialtillståndet berättigar värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera driftställen.

4 §

Undantag från kravet på filialtillstånd

Om ett tredjelandsföretag tillhandahåller en investeringstjänst eller bedriver investeringsverksamhet med finansiella instrument uteslutande på initiativ av en kund som avses i 1 § 1 mom. ska det krav på filialtillstånd som föreskrivs i momentet inte tillämpas på tjänsten eller verksamheten för kunden i fråga, inbegripet en relation som har samband med tillhandahållandet av tjänsten eller bedrivandet av verksamheten. Tredjelandsföretaget får inte marknadsföra nya investeringsprodukter eller investeringstjänster till denna kund på annat sätt än genom filialen.

5 §

Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av tredjelandsföretags filialtillstånd och om begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Finansinspektionen ska dessutom utan dröjsmål återkalla ett filialtillstånd om en myndighet i tredjelandsföretagets hemstat har återkallat företagets auktorisation.

6 §

Avslutande av en filials verksamhet

När Finansinspektionen återkallar ett tredjelandsföretags filialtillstånd ska filialens verksamhet avslutas omedelbart. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om tillsyn över filialer ska tillämpas på tillsynen över en filial efter det att den avslutat sin verksamhet, till dess att ett meddelande enligt 2 mom. har lämnats och värdepappersföretagets åtaganden mot filialens kunder är fullgjorda.

Ett tredjelandsföretag ska utan dröjsmål efter det att dess filialverksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen fullgör sina åtaganden mot dem. Vid behov utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om det förfarande som avses i detta moment.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynen över filialer och i 2 mom. om tredjelandsföretags informationsskyldighet samt vad som i 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens befogenhet att utfärda närmare föreskrifter ska tillämpas då en filials verksamhet begränsas på det sätt som avses i 5 § i detta kapitel eller i 27 § i lagen om Finansinspektionen.

7 §

Tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster utan filialetablering

I artikel 46 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att utan filialetablering tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet med eller utan eventuella sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till direktivet om marknader för finansiella instrument som är etablerade i hela unionen, om företaget är registrerat i det register över tredjelandsföretag som förs av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten i enlighet med artikel 48, samt om kommissionens beslut om likvärdighet som är en förutsättning för registrering och om övriga förutsättningar för registrering.

I artikel 47.3 i den förordning som nämns i 1 mom. föreskrivs att ett tredjelandsföretag som är etablerat i ett land vars regelverk och tillsynssystem har erkänts som faktiskt likvärdiga i enlighet med punkt 1 och som är auktoriserat i enlighet med artikel 39 i direktivet om marknader för finansiella instrument, ska kunna tillhandahålla de tjänster och den verksamhet som omfattas av auktorisationen till sådana godtagbara motparter och profes-

sionella kunder som avses i 1 mom. i andra medlemsstater i unionen utan etablering av nya filialer.

II AVDELNINGEN

VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investerings tjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §

Minimikapital

Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan. Ett värdepappersföretags aktiekapital ska, med undantag för sådana värdepappersföretag som nämns i 5 mom. och endast tillhandahåller förmedling av order eller investeringsrådgivning, bestå av en eller flera kapitalposter så som föreskrivs i artikel 26.1 a–e i EU:s tillsynsförordning.

Ett värdepappersföretag som inte bedriver handel för egen räkning eller garanterar emissioner eller ordnar multilateral eller organiserad handel men har tillstånd att inneha kundmedel ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster enbart med sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 14 § 1 mom. 4–6 punkten i anslutning till råvarumarknaden, med sådana finansiella kontrakt avseende prisdifferenser som avses i 8 punkten i samma moment eller med derivatinstrument som avses i 9 punkten i samma moment ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som avses i 2 mom. och som inte har tillstånd att inneha kundmedel ska ha ett aktiekapital på minst 50 000 euro.

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning eller ge investeringsrådgivning och som varken har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten eller att inneha kundmedel ska ha

- 1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro, eller
- 2) en ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller
- 3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 5 mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

- 1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,
- 2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller
- 3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet och tillsyn

— — — — —

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i 1 § 5 och 6 mom. Trots vad som föreskrivs ovan i detta moment ska artikel 95.2 i EU:s tillsynsförordning tillämpas på ett sådant värdepappersföretag som avses i 1 § 5 mom. då det som investeringstjänster tillhandahåller utförande av order eller kapitalförvaltning. Vad som föreskrivs i 10 kap. 3–8 § i kreditinstitutslagen ska inte tillämpas på värdepappersföretag som har färre än 250 anställda och vars balansomslutning uppgår till högst 43 miljoner euro.

— — — — —

Vad som i del 4 i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om stora exponeringar mot kunder ska inte tillämpas på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. 15 § 1, 2, 4, 5 eller 7 punkten i denna lag.

6 a kap.

Förvärv och avyttring av kvalificerade innehav

1 §

Informationskrav gällande förvärv och avyttring av kvalificerat innehav

Den som avser att direkt eller indirekt förvärva ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag ska på förhand anmäla detta till Finansinspektionen.

Om avsikten är att öka ett innehav enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att värdepappersföretaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv på förhand anmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § samt 9 kap. 6, 7, 8 och 8 a § i värdepappersmarknadslagen tillämpas. Vid tillämpning av detta moment ska inte beaktas aktier som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och med vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företags ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det antal aktier som ingår i innehavet sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om värdepappersföretaget upphör att vara ett dotterföretag till det anmälningsskyldiga företaget.

Värdepappersföretaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året göra anmälan till Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

2 §

Begränsning av förvärv av kvalificerat innehav

I 32 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 1 § och i 32 b § i den lagen föreskrivs det om förbudet i samband med förbudsbeslut.

Före utgången av tidsfristen enligt 32 b § i lagen om Finansinspektionen får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 1 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

1 §

Allmänna krav gällande värdepappersföretags förvaltnings- och styrningssystem

På förvaltning och styrning av värdepappersföretag tillämpas 7 kap. 1–3 och 5–7 § och 8 kap. i kreditinstitutslagen. Bestämmelserna i 8 kap. i den lagen ska emellertid inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.2 c i EU:s tillsynsförordning.

2 §

Värdepappersföretagets styrelse och dess uppgifter

Värdepappersföretagets styrelse ska definiera de förvaltnings- och styrningssystem varmed det säkerställs att värdepappersföretaget sköts på ett effektivt och stabilt sätt som främjar kundernas intressen samt förtroendet för marknaden samt övervaka verkställigheten.

Utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 1 § i kreditinstitutslagen ska värdepappersföretagets styrelse definiera och godkänna

1) den organisation som behövs för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster samt för bedrivande av investeringsverksamhet, inklusive de krav som ställs på personalens kompetens och erfarenhet, de resurser och förfaranden som behövs för tillhandahållande av tjänster och bedrivande av investeringsverksamhet med beaktande av verksamhetens art, omfattning och komplexitet samt de författningar och bestämmelser som ska iakttas,

2) de verksamhetsprinciper som är tillämpliga på de tjänster och produkter som tillhandahålls och den verksamhet som bedrivs med beaktande av värdepappersföretagets risktäckningskapacitet, kundernas art och behov samt sådana stresstest av kunderna som utförs i behövlig omfattning,

3) de ersättningssystem som tillämpas på personer som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster så att systemet uppmuntrar till ansvarsfull affärsverksamhet, jämlikt bemötande av kunderna och undvikande av intressekonflikter i kundrelationer.

Styrelsen ska regelbundet bedöma om de strategiska målen för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster och för bedrivande av investeringsverksamhet är tillräckliga och hur de uppnåtts, utvärdera förvaltnings- och styrningssystemens effektivitet och principerna för tillhandahållande av tjänster till kunderna samt vidta åtgärder för att avhjälpa eventuella brister.

Styrelsemedlemmarna ska ges tillgång till den information och de dokument som de behöver för att utföra sitt uppdrag.

3 §

Minimiantal personer som i praktiken leder värdepappersföretagets verksamhet

Värdepappersföretagets verksamhet ska i praktiken ledas av minst två personer som uppfyller de krav som föreskrivs i 1 och 4 §.

4 §

Tillförlitlighets- och kompetenskrav för värdepappersföretagets ledning

De som hör till värdepappersföretagets ledning ska vara tillförlitliga personer som har ett gott anseende. De får inte vara försatta i konkurs eller ha meddelats näringsförbud och deras handlingsbehörighet får inte heller ha begränsats.

Den anses inte vara tillförlitlig och ha ett gott anseende som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom., eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom.

Tidsfristen som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till tidpunkten då uppdraget tas emot. Om domen inte har vunnit laga kraft får den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som medlem av värdepappersföretagets ledning, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra relevanta omständigheter.

De som hör till värdepappersföretagets ledning ska ha sådana kunskaper om och erfarenheter av värdepappersföretagets affärsverksamhet och de viktigaste risker som är förknippade med den samt sådana kunskaper om och erfarenheter av ledning som behövs med hänsyn till uppdraget samt med beaktande av företagsverksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar inom ledningen som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretag ska tillämpas också på holdingföretag.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

1 §

Driftställen och huvudkontor

Ett värdepappersföretag ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe. Det kan dessutom bedriva verksamhet på andra driftställen.

Ett värdepappersföretag ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Tillförlitlig organisering av verksamheten

Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett sätt som med beaktande av dess art och omfattning kan anses tillförlitligt.

Värdepappersföretaget ska fastställa verksamhetsprinciper och förfaranden i den omfattning som krävs för att säkerställa att företaget, inklusive dess verkställande ledning, anställda och anknutna ombud respekterar sina förpliktelser enligt denna lag samt lämpliga bestämmelser för dessa personers privata transaktioner.

Värdepappersföretaget ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa kontinuitet och regelbundenhet i tillhandahållandet av investeringstjänster och bedrivandet av investeringsverksamhet. Värdepappersföretaget ska i det syftet använda ändamålsenliga och proportionella system, resurser och förfaranden.

Värdepappersföretaget ska tillämpa sunda förfaranden för förvaltning och redovisning samt ha mekanismer för intern kontroll, effektiva riskbedömningsmetoder samt effektiva kontroll- och skyddssystem för sina informationsbehandlingssystem.

Värdepappersföretaget ska, utan att begränsa Finansinspektionens tillgång till information, ha inrättat sunda skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, minimera risken för dataförvanskning och för obehörig åtkomst samt förhindra informationsläckor så att uppgifterna alltid behandlas konfidentiellt.

Värdepappersföretaget ska ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning.

3 §

Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Värdepappersföretag och företag inom samma finansiella företagsgrupp får bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämsställs säkerhet som av tillgångar som tillhör värdepappersföretaget eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ställs för återbetalning av lån som avses ovan.

Om inte något annat följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp, trots bestämmelserna i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) och i 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna eller moderföretagets aktier och andelar och ta emot dem som pant, om

1) de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

2) beviljande av lånet eller emottagande av panten ingår i den normala affärsverksamheten för värdepappersföretaget eller för företaget inom dess finansiella företagsgrupp, och om

3) lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp får som säkerhet för lån som beviljas för att finansiera täckning av egna och moderföretagets aktier och andelar, som pant ta emot sådana aktier och andelar högst till ett antal som till sitt nominella värde motsvarar en tiondel av det långivande företagets eller, om aktier eller andelar i det långivande företagets moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om egna och moderföretagets aktier och andelar ska på motsvarande sätt tillämpas på egna och moderföretagets kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga åtaganden som är efterställda emittentens övriga skulder.

4 §

Värdepappersföretags bindningar

En betydande bindning mellan ett värdepappersföretag och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som utfärdats eller meddelats i ett tredjeland och som tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

När det efter att ett verksamhetstillstånd beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

5 §

Utkontraktering av avgörande och viktiga operativa funktioner

Ett värdepappersföretag kan utkontraktera en operativ funktion som är avgörande och viktig för tillhandahållandet av investeringstjänster eller bedrivandet av investeringsverksamhet om företaget vidtar rimliga åtgärder för undvikande av onödiga ytterligare operativa risker. Utkontrakteringen får inte genomföras på ett sätt som väsentligt försämrar kvaliteten på företagets interna kontroll eller medför olägenhet för myndighetstillsynen över värdepappersföretagets verksamhet.

I 9 kap. 2 § föreskrivs om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare.

6 §

Anknutet ombud

Ett värdepappersföretag får tillhandahålla tjänster enligt 2 mom. genom ett anknutet ombud. Ombudet handlar på företagets vägnar och under dess ansvar. Ett anknutet ombud kan handla för endast ett värdepappersföretags räkning. Ombudet ska på ett tydligt sätt för kunden uppge sin ställning och namnet på det värdepappersföretag som han eller hon representerar.

Ett anknutet ombud kan

- 1) ta emot och förmedla kunders instruktioner och order som gäller investerings- och sidotjänster eller finansiella instrument,
- 2) förmedla finansiella instrument till kunder,
- 3) ge kunder rådgivning om värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster och finansiella instrument,
- 4) marknadsföra värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster samt finansiella instrument till kunder.

Värdepappersföretaget svarar för att ett anknutet ombud som det utsett har ett gott anseende och sådana allmänna, ekonomiska och professionella kunskaper och den kompetens som behövs för att tillhandahålla kunderna investerings- och sidotjänster och ge all väsentlig information om en föreslagen tjänst samt för att det anknutna ombudet är införd i det register över anknutna ombud som avses nedan i 4 mom. Värdepappersföretaget ska se till att det anknutna ombudets övriga verksamhet inte medför olägenhet för värdepappersföretagets verksamhet.

Ett anknutet ombud kan inneha kundmedel för värdepappersföretagets räkning och under dess ansvar. Om det anknutna ombudet handlar på värdepappersföretagets vägnar i någon annan EES-stat förutsätts det att staten i fråga tillåter att ett ombud som motsvarar ett anknutet ombud förvaltar kundmedel.

Med tanke på övervakningen av lagligheten i de anknutna ombudens verksamhet ska Finansinspektionen föra ett offentligt register över anknutna ombud (*registret över anknutna ombud*) till vilket värdepappersföretaget anmäler anknutna ombud som det har utsett och som uppfyller kraven i 3 mom. I registret ska föras in fysiska personers fullständiga namn och adress samt adressen där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska i registret antecknas namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen där verksamheten bedrivs. De uppgifter som förts in i registret ska bevaras i fem år räknat från det att grunden för registreringen har upphört. Registret ska regelbundet uppdateras och registeruppgifterna ska vara offentligt tillgängliga. Trots vad som före-

skrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Finansinspektionen lämna ut uppgifter om fysiska personers namn, adress och verksamhetsställens adress i form av utskrifter, genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form eller göra dem allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät.

7 §

Skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ska ha uppdaterade processer för produktgodkännande varmed företaget säkerställer att utvecklingen av finansiella instrument är förenlig med de krav som ställs på en ändamålsenlig hantering av intressekonflikter och med kundernas intressen. Förfarandet innebär att varje finansiellt instrument och betydande förändringar i det måste godkännas innan det finansiella instrumentet marknadsförs eller distribueras till kunderna. Förfarandet innebär vidare att kundmålgruppen för ett visst finansiellt instrument måste preciseras i fråga om varje kundkategori, att det måste säkerställas att alla för en kundmålgrupp relevanta risker och kostnadsstrukturer analyseras och att den tilltänkta distributionsstrategin är överensstämmande med kundmålgruppen i fråga. Förfarandet innebär också att den kundmålgrupp måste preciseras som det finansiella instrumentet inte är avsett för.

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument måste tillhandahålla distributörerna all relevant information om det finansiella instrumentet och om processerna för godkännande av produkterna samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Värdepappersföretaget ska sträva efter att säkerställa att ett finansiellt instrument erbjuds en viss kundmålgrupp.

Värdepappersföretaget ska regelbundet granska de finansiella instrument som det erbjuder eller marknadsför och de risker som eventuellt är förenade med instrumenten och åtminstone bedöma om ett finansiellt instrument fortfarande är förenligt med kundmålgruppens behov och om den planerade distributionsstrategin fortfarande är ändamålsenlig.

För att kunna erbjuda eller rekommendera finansiella instrument som värdepappersföretaget inte själv utvecklar ska det ha tillgång till sådana ändamålsenliga processer för produktgodkännande med vilka företaget kan få den information som avses i 2 mom. om ett finansiellt instrument, om förfarandet för godkännande av produkter samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Distributören ska med hjälp av information från konstruktören och information om sina egna kunder precisera den kundmålgrupp för vilken de finansiella instrumenten och tjänsterna är lämpliga eller inte. Distributören ska informera det finansiella instrumentets utvecklare om sina praktiska erfarenheter när det gäller granskningen av instrumentets lämplighet för en viss kundmålgrupp.

Utvecklaren och distributören av ett finansiellt instrument ska ha förfaranden för att säkerställa att de fysiska personer som deltar i utvecklingen och distributionen av ett finansiellt instrument har den sakkunskap som behövs för att förstå de finansiella instrumentens, produkternas och tjänsternas egenskaper och risker samt de behov, egenskaper och målsättningar som gäller en viss målmarknad.

Distributören av ett finansiellt instrument ska säkerställa att instrumentet erbjuds eller rekommenderas till en kund endast då detta är förenligt med kundens intresse.

8 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Värdepappersföretag vilka som sidotjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska genom deltagande i beredningsplanering på finansmarknaden och genom förberedelser för undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från verksamhet som ska anses vara sedvanlig för värdepappersföretag och om dessa åtgärder medför väsentliga merkostnader, kan kostnaderna ersättas ur försörjningsberedskapsfonden enligt lagen om tryggnad om försörjningsberedskapen (1390/1992).

9 §

Hantering av intressekonflikter

Värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed.

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska värdepappersföretaget tydligt i varaktig form enligt 10 kap. 1 § 2 mom. ge kunden tillräckligt detaljerad information om intressekonfliktens art och orsaker samt om vilka åtgärder som vidtagits för minimering av kundens risker, innan transaktionen utförs för kundens räkning.

Ett värdepappersföretag ska ha principer för förfarandena vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

10 §

Förvärv av bestämmande inflytande i företag i ett tredjeland

Ett värdepappersföretag eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ska på förhand anmäla till Finansinspektionen att företaget kommer att förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag med säte i ett tredjeland.

Finansinspektionen kan inom tre månader efter att ha mottagit en anmälan enligt 1 mom. förbjuda förvärv av bestämmande inflytande, om de lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter som tillämpas på det företag som är föremål för förvärvet väsentligt försvårar en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget eller dess finansiella företagsgrupp.

11 §

Tillhörighet till en utländsk finansiell företagsgrupp eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat

Om ett värdepappersföretag hör till en finansiell företagsgrupp vars yttersta moderföretag har sitt säte i ett tredjeland, är en förutsättning för att företaget ska beviljas verksamhetstillstånd att

1) en utländsk myndighet har tillräcklig behörighet att övervaka hela den finansiella företagsgruppen på ett sätt som motsvarar vad som föreskrivs i denna lag, eller att

2) den konsoliderade kapitaltäckningen, de konsoliderade stora exponeringarna, den finansiella företagsgruppens interna kontroll och riskhanteringsmetoder samt, i fråga om ett holdingföretag, ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet motsvarar kraven enligt denna lag.

Finansinspektionen ska besluta om huruvida ett värdepappersföretag uppfyller kraven enligt 1 mom. i de fall då värdepappersföretagets moderföretag inte har säte i någon annan EES-stat och värdepappersföretagets balansomslutning är större än balansomslutningen i moderföretagets samtliga utländska dotterkreditinstitut eller i samtliga utländska dotterföretag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag och dessa dotterkreditinstitut och dotterföretag har sitt säte i någon annan EES-stat.

Finansinspektionen ska innan den fattar beslut enligt 2 mom. begära ett yttrande i saken av Europeiska bankmyndigheten, av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och av de utländska myndigheter som svarar för tillsynen över de utländska kreditin-

stitut samt de utländska företag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag vilka hör till en finansiell företagsgrupp enligt 1 mom. och regleras i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska, efter att ha fattat ett beslut enligt 2 mom., underrätta dessa myndigheter och Europeiska kommissionen om beslutet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som står under gruppbaserad tillsyn av en utländsk EES-tillsynsmyndighet, om denna myndighet har ansett att den finansiella företagsgruppen uppfyller de villkor som föreskrivs i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1 mom. om finansiella företagsgrupper ska på motsvarande sätt tillämpas på finans- och försäkringskonglomerat.

12 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska i enlighet med 13 § till värdepappersföretagets insiderregister som avses i 14 § anmäla uppgifter om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *insider i ett värdepappersföretag* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vars huvudsakliga uppgift består i att medverka vid tillhandahållande av investeringstjänster eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till i artikel 7 i EU:s marknadsmissbruksförordning avsedd insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får i artikel 7 i EU:s marknadsmissbruksförordning avsedd insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

13 §

Insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska göra insideranmälan inom 14 dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 12 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta värdepappersföretaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå de uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan värdepappersföretaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

14 §

Värdepappersföretags insiderregister

Ett värdepappersföretag som ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 13 § (*värdepappersföretagets insiderregister*), varav för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som innehas av insidern, en omyndig som avses i 13 § 2 mom. 1 punkten och en organisation eller stiftelse som avses i 13 § 2 mom. 2 punkten och som är av det slag som nämns i det momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 13 § 6 mom. kan värdepappersföretagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av värdepappersföretagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

15 §

Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser

Vad som i 8 § föreskrivs om beredskap och kostnadsersättning gäller på motsvarande sätt utländska EES-värdepappersföretags filialer. Den skyldighet som föreskrivs i 8 § 1 mom. gäller dock inte ett utländskt värdepappersföretags filial om denna i enlighet med lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat har säkerställt skötseln av sina uppgifter under undantagsförhållanden på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 8 § 1 mom. och har lagt fram tillräcklig utredning om saken för Finansinspektionen.

16 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som genomförandet av kommissionens delegerade direktiv förutsätter i fråga om de skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument som avses i 7 §.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om bedömningen av den kunskap och kompetens som krävs enligt 2 § 6 mom. och 7 § 5 mom., om innehållet i insideranmälningar som avses i 13 § och hur anmälningarna ska göras samt om innehållet i sådana värdepappersföretags insiderregister som avses i 14 § och om hur uppgifterna ska registreras.

Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

1 §

Algoritmisk handel

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ska ha inrättat effektiva system och riskkontroller som är anpassade för den verksamhet som drivs för att

1) säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga och har tillräcklig kapacitet samt att de omfattas av lämpliga handelströsklar och handelslimiter,

2) förhindra att felaktiga order skickas eller att systemen på annat sätt fungerar så att de kan skapa eller bidra till en oordnad marknad,

3) säkerställa att handelssystemen inte kan användas för ändamål som strider mot EU:s marknadsmissbruksförordning eller mot reglerna för en handelsplats till vilken det är anslutet.

Ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. ska ha inrättat effektiva arrangemang för driftskontinuitet för att hantera avbrott av driften i sina handelssystem. Värdepappersföretaget ska säkerställa att systemen är fullständigt testade och vederbörligen övervakade för att säkerställa att de uppfyller kraven som föreskrivs i 1 och 2 mom.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel i Finland eller i en EES-stat ska anmäla detta till Finansinspektionen samt till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget bedriver algoritmisk handel i egenskap av medlem av eller deltagare på handelsplatsen.

Ett värdepappersföretag ska bevara och på begäran av Finansinspektionen tillhandahålla en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemet, de centrala överensstämmelse- och riskkontrollåtgärder som det har inrättat för att säkerställa att villkoren som föreskrivs i 1 mom. är uppfyllda samt närmare uppgifter om kontrollen av sina system.

Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndighet för en handelsplats där värdepappersföretaget i egenskap av medlem eller deltagare på handelsplatsen bedriver algoritmisk handel och utan onödigt dröjsmål vidarebefordra den information som avses i 4 mom.

Ett värdepappersföretag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrequenshandel ska i en godkänd form bevara korrekta och kronologiska uppgifter om alla sina lagda order, inbegripet annulleringar av order, utförda order och bud på handelsplatser och ska på begäran överlämna dem till Finansinspektionen.

2 §

Algoritmisk handel och marknadsgaranti

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel som ett led i en marknadsgarantstrategi ska med beaktande av likviditeten, omfattningen och arten på den specifika marknaden och särdragen hos de instrument med vilka handel bedrivs

1) utföra denna marknadsgarantstrategi kontinuerligt under en bestämd andel av handelsplatsens handelstider, utom under exceptionella omständigheter, så att handelsplatsen tillhandahålls likviditet på ett regelbundet och förutsägbart sätt,

2) ingå ett bindande skriftligt avtal med den handelsplats som åtminstone specificerar värdepappersföretagets skyldigheter enligt 1 punkten, och

3) ha infört effektiva system och kontroller som säkerställer att företaget alltid uppfyller sina skyldigheter enligt det avtal som avses i 2 punkten.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel anses bedriva en marknads-garantstrategi om det som medlem av eller deltagare på en eller flera handelsplatser, när det handlar för egen räkning, har en strategi som omfattar att skicka ut fasta, simultana köp- och säljbud av jämförbar storlek till konkurrenskraftiga priser avseende ett eller flera finansiella instrument på en enda handelsplats eller olika handelsplatser, så att likviditet regelbundet och löpande tillhandahålls den totala marknaden.

3 §

Direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska ha inrättat effektiva system och kontroller som säkerställer att

1) lämpligheten hos kunder som använder tjänsten bedöms och granskas på lämpligt sätt,

2) kunder som använder tjänsten förhindras att överskrida förinställda handels- och kredittrösklar,

3) handel som bedrivs av kunder som använder tjänsten övervakas vederbörligen och att lämplig riskkontroll förhindrar handel som kan skapa risker för värdepappersföretaget självt eller som skulle kunna skapa eller bidra till en oordnad marknad eller stå i strid med EU:s marknadsmissbruksförordning eller de regler som gäller för handelsplatsen.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska ansvara för att se till att kunder som använder tjänsten iakttar bestämmelserna i denna lag och i lagen om handel med finansiella instrument och följer handelsplatsens regler. Värdepappersföretaget ska övervaka transaktionerna för att upptäcka överträdelser av de reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller otillbörligt uppförande som kan innebära marknadsmissbruk och som ska rapporteras till den behöriga myndigheten. Värdepappersföretaget ska säkerställa att det finns ett bindande skriftligt avtal mellan värdepappersföretaget och kunden rörande de huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänsten och att värdepappersföretaget enligt avtalet förblir ansvarigt enligt denna lag.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska anmäla detta till Finansinspektionen och till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde.

Värdepappersföretaget ska på begäran tillhandahålla Finansinspektionen en beskrivning av de system och kontroller som avses i 1 mom. och belägg för att de har tillämpats.

Finansinspektionen ska på begäran av en behörig myndighet för den handelsplats i förhållande till vilken värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde, utan onödigt dröjsmål vidarebefordra information som avses i 4 mom.

Värdepappersföretaget ska se till att dokumentation om uppgifter som avses i denna paragraf sparas och att den dokumentationen är tillräcklig för att den behöriga myndigheten ska kunna övervaka efterlevnaden av bestämmelserna.

4 §

Värdepappersföretag som agerar som clearingmedlem för motparter

Ett värdepappersföretag som i enlighet med artikel 2.14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister agerar som en allmän clearingmedlem för kunder som avses i artikel 2.15 i förordningen ska ha inrättat effektiva system och kontroller för att säkerställa att avvecklings-tjänster tillämpas enbart på kunder som är lämpliga och uppfyller tydliga kriterier och att lämpliga krav föreskrivs för de kunderna för att minska riskerna för värdepappersföretaget och för marknaden.

Värdepappersföretaget och dess kunder ska upprätta skriftliga avtal rörande de huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänster som avses i 1 mom.

5 §

Utländska EES-värdepappersföretags anmälningsskyldighet

Ett utländskt EES-värdepappersföretag som i enlighet med 1 § bedriver algoritmisk handel i Finland ska anmäla detta till Finansinspektionen.

Ett EES-värdepappersföretag som i enlighet med 3 § tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska anmäla detta till Finansinspektionen.

6 §

Tillämpning av bestämmelserna på handelsparter på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar

Vad som ovan i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretag ska tillämpas också på sådana handelsparter enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument som enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom. 2, 4 och 6 punkten i denna lag inte förutsätts ha verksamhetstillstånd.

8 kap.

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag och leverantörer av datarapporteringstjänster ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

I 31 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om rapporteringsskyldigheten när det gäller ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (kundmedel) som har anförtrots företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen och, med undantag för kreditinstitut, förhindra att penningmedel används för värdepappersföretagets egen räkning.

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg. Värdepappersföretaget ska regelbundet kontrollera att kraven för förvaring av kunders finansiella instrument uppfylls. Med utomstående förvarare avses ett företag som enligt avtal med ett värdepappersföretag för dettas räkning förvarar finansiella instrument som tillhör värdepappersföretagets kunder.

Ett värdepappersföretag ska förvara kundernas finansiella instrument hos en utomstående förvarare som står under Finansinspektionens, en utländsk EES-tillsynsmyndighets eller ett tredjelands tillsynsmyndighets tillsyn. Undantag från detta krav kan göras endast i det fall att det finansiella instrumentets eller en till instrumentet anknytande sidotjänst karaktär förutsätter att det förvaras i ett sådant tredjeland där förvaring av finansiella instrument inte regleras i lag eller i det fall att en professionell kund skriftligen ber om det.

Ett värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Förvaring av kunders penningmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera kundmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Med kundens uttryckliga samtycke får kundmedel placeras också i fondandelar i en sådan penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de förutsättningar som anges i fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller annars är föremål för tillsyn samt de krav som anges i artikel 2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1071/2013 om de monetära finansinstitutens balansräkningar.

Om kundmedel placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget noga överväga behovet att diversifiera kundmedlen och med tillräcklig skicklighet, omsorg och aktsamhet välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitutet eller den penningmarknadsfond som ska förvara kundmedlen och regelbundet bedöma om kraven på förvaring av kundmedlen är uppfyllda.

Om värdepappersföretaget förvarar penningmedel hos ett företag som hör till samma koncern, får beloppet av de förvarade medlen uppgå till högst 20 procent av alla sådana penningmedel. Undantag från detta krav kan göras om det är motiverat med beaktande av säkerheten för en sådan tredje part som avses i 1 mom. och av arten, kvantiteten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet och i synnerhet av den ringa volym kunders penningmedel värdepappersföretaget förvaltar. Värdepappersföretaget ska regelbundet bedöma om förutsättningarna för avvikelser från diversifieringskravet är uppfyllda och för Finansinspektionen ange grunderna för sin bedömning.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Förfogande över rättigheter som avser kunders finansiella instrument eller kundmedel

Ett värdepappersföretag får inte utan en kunds på förhand givna uttryckliga samtycke för egen och inte heller för en annan kunds eller en tredjeparts räkning pantsätta, avyttra eller annars i rättsligt hänseende förfoga över kundens finansiella instrument. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning, avyttring eller annat rättsligt förfogande över fi-

nansiella instrument. Samtycket ska ges skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Sådana säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter som avser kundmedel och som ger en tredje part möjlighet att förfoga över kundmedel och som inte avser kunden eller tillhandahållande av tjänster till kunden är tillåtna endast då detta krävs enligt lagstiftningen i ett sådant tredjeland där kundmedlen förvaras.

Ett värdepappersföretag får trots 1 och 2 mom. pantsätta en kunds finansiella instrument hos en värdepapperscentral eller clearingmedlem som avses i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet, som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta, avyttra eller annars i rättsligt hänseende förfoga över en kunds finansiella instrument finns i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).

4 a §

Avtal om finansiell äganderättsöverföring

Ett värdepappersföretag ska säkerställa att avtal om finansiell äganderättsöverföring ingås endast då det är motiverat eller då ingen annan säkerhet som kunden erbjuder är lämplig för att säkerställa att kunden uppfyller sina skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. Beloppet av de kundmedel som överförs får inte vara obegränsat eller avsevärt mycket större än kundens skyldigheter gentemot värdepappersföretaget.

Värdepappersföretaget ska upplysa professionella kunder och godtagbara motparter om de risker som är förenade med arrangemangen samt om effekten på kundskyddet.

Ett värdepappersföretag får ingå avtal om äganderättsöverföring endast med professionella kunder.

5 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel enligt 1–4, 4 a, 10 och 11 § som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv. Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i kundmedel som avses i 1 §.

6 §

Revisorsutlåtande

Ett värdepappersföretags revisor ska minst en gång per år ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav det framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel stämmer överens med bestämmelserna i detta kapitel och med de föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

10 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet om förvaring och annan hantering av kundmedel

Värdepappersföretag ska på begäran av Finansinspektionen eller andra behöriga myndigheter, konkursförvaltare, utredare vid saneringsförfarande, utskökningsmyndigheter och Verket för finansiell stabilitet lämna uppgifter om

- 1) kundmedel som förvaras för en kunds räkning,
- 2) utomstående förvarare av kundmedel, om konton som används för förvaring och om förvaringsavtal,
- 3) var finansiella instrument förvaras, om konton som öppnats för och om avtal som ingåtts med utomstående förvarare,
- 4) utkontrakterade tjänster och om leverantörer av sådana tjänster,
- 5) personer som ansvarar för förvaring och annan hantering av kundmedel, samt om
- 6) avtal som är relevanta för att fastställa äganderätten till kundmedel eller andra jämförbara rättigheter.

11 §

Styrnings- och förvaltningsarrangemang för förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska utse en person som har tillräcklig kompetens och befogenhet att ansvara för att förpliktelser i anslutning till förvaring av kundmedel uppfylls.

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

1 §

Klassificering av kunder och avtal om kunders ställning

Värdepappersföretag ska ha interna instruktioner om klassificering av kunder och om förfarandet i detta avseende.

Ett värdepappersföretag kan antingen på eget initiativ eller på begäran av en professionell kund som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 1–5 punkten behandla denne som en icke-professionell kund. Behandlingen av en kund som icke-professionell ska föregås av ett skriftligt avtal. Om avtalet tillämpas på en eller flera tjänster eller transaktioner eller på en eller flera typer av finansiella instrument eller transaktioner, ska detta framgå av avtalet.

Ett värdepappersföretag ska innan det tillhandahåller investeringstjänster meddela en kund som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 2 punkten att denne utifrån tillgängliga uppgifter behandlas som professionell, om inte något annat avtalas.

En kund som generellt eller i samband med en viss investeringstjänst eller transaktion eller i fråga om en viss typ av transaktioner eller finansiella instrument vill bli behandlad som professionell kund enligt 1 kap. 23 § 1 mom. 6 punkten ska skriftligen be värdepappersföretaget om detta. Om kunden uppfyller kraven enligt 2 mom. i den paragrafen ska värdepappersföretaget skriftligen meddela kunden att denne som professionell kund inte omfattas av skyddet enligt alla de procedurbestämmelser som avses i denna lag och inte heller av ersättningsfondens investerarskydd. Kunden ska på motsvarande sätt skriftligen meddela värdepappersföretaget att den är medveten om att det skydd som procedurbestämmelserna och ersättningsfonden ger upphör att gälla.

Emittenten och andra som erbjuder värdepapper har med kundens samtycke rätt att av värdepappersföretaget få besked om hur kunden klassificeras med avseende på värdepapperet i fråga.

2 §

Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster

Tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

Investeringstjänster och sidotjänster får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information. All information, inklusive marknadsföringsmaterial, ska vara opartisk och tydlig. Om det efter att informationen getts framgår att den är vilseledande eller osann på ett sätt som har en väsentlig betydelse för investerare, ska den utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning. Av marknadsföringen ska framgå dess kommersiella syfte.

Bestämmelser om marknadsföring som gäller ersättningsfondens investerarskydd finns i 11 kap. 25 §.

3 §

Avtal om investeringstjänster

Ett skriftligt avtal ska upprättas med kunden om värdepappersföretagets tillhandahållande av investeringstjänster, varav framgår parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga avtalsvillkor. Detta krav gäller emellertid inte investeringsrådgivning av engångskaraktär, om inte kunden erbjuds regelbunden bedömning av lämplighet.

I avtalet får inte tas in villkor som strider mot god sed eller är oskäliga för kunden.

4 §

Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet

Innan ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning eller portföljförvaltning ska det inhämta nödvändiga upplysningar om kundens kunskaper om och erfarenheter av produkten eller tjänsten och om kundens finansiella ställning, inbegripet förmågan att bära förluster, och investeringsmål, inbegripet risktoleransen, så att värdepappersföretaget kan rekommendera kunden de investeringstjänster och finansiella instrument som är lämpliga för denne, och i synnerhet är förenliga med kundens risktolerans och förmåga att bära förluster. När ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter, ska det bedöma att hela det kombinerade produkt- eller tjänstepaketet är lämpligt för kunden.

Om ett värdepappersföretag tillhandahåller andra investeringstjänster än investeringsrådgivning och portföljförvaltning, ska det innan tjänsterna tillhandahålls fråga kunden om dennes erfarenheter av och kunskaper om det finansiella instrumentet eller investeringstjänsten i fråga för att kunna bedöma om de planerade instrumenten eller tjänsterna är ändamålsenliga för kunden. Om en kombination av tjänster eller produkter planeras ska kombinationens ändamålsenlighet bedömas i dess helhet. Om värdepappersföretaget utifrån vad kunden uppgett anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är ändamålsenlig sig för kunden ska värdepappersföretaget varna kunden. Om kunden inte ger tillräckliga uppgifter eller vägrar lämna begärd information, ska värdepappersföretaget varna kunden för att det inte kan bedöma det finansiella instrumentets eller tjänstens ändamålsenlighet för kunden. Varningen kan ges i standardform.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller inte utförande eller mottagande och förmedling av kundorder med eller utan sidotjänster, med undantag för sådant beviljande av krediter eller lån i enlighet med 2 kap. 3 § 1 punkten i denna lag, som inte omfattar befintliga kreditlimiter för kundernas lån, transaktionskonton och kontokrediter, om kunden klart och tydligt har informerats om att värdepappersföretaget när det tillhandahåller den tjänsten inte

behöver bedöma det tillhandahållna eller erbjudna finansiella instrumentets eller den tillhandahållna eller erbjudna tjänstens ändamålsenlighet och att denne därför inte åtnjuter det skydd som avses i de relevanta reglerna, och tjänsterna avser

1) aktier som upptagits till handel på en reglerad marknad eller på en likvärdig marknad i tredjeland eller på en multilateral handelsplattform, med undantag för AIFM-fonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och aktier som omfattar derivat,

2) obligationer eller andra former av skuldförbindelser i värdepappersform, vilka upptagits till handel på en reglerad marknad eller på en likvärdig marknad i tredjeland eller på en multilateral handelsplattform, med undantag för sådana som omfattar derivat eller innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken,

3) penningmarknadsinstrument, med undantag för sådana som omfattar derivat eller innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken,

4) aktier eller andelar i fondföretag med undantag av de strukturerade fondföretag som avses i artikel 36.1 andra stycket i kommissionens förordning nr 583/2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats,

5) strukturerade insättningar, utom sådana som innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå risk avseende avkastning eller kostnaden för att avsluta en produkt i förtid,

6) andra icke-komplexa finansiella instrument.

Ett värdepappersföretag ska också i situationer som avses i 3 mom. uppfylla sina förpliktelser i fråga om intressekonflikter som avses i 7 kap. 9 §.

5 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet

Värdepappersföretagen ska i god tid innan tjänster erbjuds ge kunderna tillräcklig information om värdepappersföretaget och dess tjänster, finansiella instrument och föreslagna investeringsstrategier, handelsplatser för utförande och alla kostnader och tillhörande avgifter. Informationen ska gå ut på att

1) värdepappersföretaget i god tid innan det tillhandahåller investeringsrådgivningen upplyser kunden om huruvida

a) rådgivningen tillhandahålls på oberoende grund eller inte,

b) råden är grundade på en allmän eller en mer begränsad analys av olika typer av finansiella instrument, och i synnerhet om urvalet är begränsat till finansiella instrument som emitteras eller tillhandahålls av enheter med nära anknytning till värdepappersföretaget eller med rättsliga eller ekonomiska förbindelser, till exempel ett kontraktsförhållande, som är så nära att det kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund,

c) värdepappersföretaget kommer att ge kunden en regelbunden bedömning av lämpligheten hos de finansiella instrument som det rekommenderar den kunden,

2) uppgifterna om finansiella instrument och föreslagna placeringsstrategier innefattar lämplig vägledning om, och varningar för, de risker som är förknippade med investeringar i de instrumenten eller särskilda placeringsstrategier och huruvida de finansiella instrumenten är avsedda för professionella eller icke-professionella kunder, med beaktande av den fastställda kundmålgruppen, och

3) uppgifterna om samtliga kostnader och tillhörande avgifter måste innehålla information avseende både investeringen och sidotjänsterna, inbegripet eventuell kostnad för rådgivning, kostnaden för det finansiella instrument som rekommenderas eller marknadsförs till kunden och hur kunden får betala för det, inklusive eventuella tredjepartsbetalningar.

Informationen om alla kostnader och avgifter, inbegripet kostnader och avgifter som har samband med investeringstjänsten och det finansiella instrumentet, som inte orsakas av förekomsten av underliggande marknadsrisk, ska räknas samman så att kunden kan förstå den totala kostnaden liksom den kumulativa effekten på investeringens avkastning, och när kunden så begär, ska en uppdelning per post ges. Sådan information ska ges kunden regelbundet, och åtminstone årligen, under investeringens varaktighet.

Informationen ska tillhandahållas på ett sådant sätt att kunder har rimlig möjlighet att förstå arten av och den risk som är förknippad med den investeringstjänst och den specifika typ av finansiellt instrument som erbjuds och att de därigenom är välinformerade inför investeringsbesluten.

När en investeringstjänst erbjuds som en del av en finansiell produkt för vilken det redan finns andra regler gällande kreditinstitut och konsumentkrediter avseende informationskyldigheter, ska den tjänsten inte därutöver omfattas av förpliktelserna enligt denna paragraf.

Om en investeringstjänst erbjuds tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket, ska värdepappersföretaget informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa tjänsterna och produkterna separat, och ska tillhandahålla separat uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje tjänst eller produkt. Om riskerna med en sådan överenskommelse eller ett sådant paket som erbjuds en icke-professionell kund sannolikt skiljer sig från de risker som uppstår i det fall att komponenterna väljs separat, ska värdepappersföretaget tillhandahålla en adekvat beskrivning av tjänsterna och produkterna i överenskommelsen eller paketet och av hur samverkan förändrar riskerna.

6 §

Incitament

Ett värdepappersföretag får inte betala till någon annan part än en kund eller till en person som agerar för en kunds räkning, eller av sådan part ta emot förmedlingsavgift eller provision, eller erbjuda eller erbjudas icke-monetära förmåner i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster eller en sidotjänst, till eller av någon annan part än kunden eller en person på kundens vägnar, förutom då betalningen eller förmånen är utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden, och inte försämrar värdepappersföretagets förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

En avgift, provision eller en icke-monetär förmån som avses i 1 mom. ska anses vara utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden om den är motiverad genom tillhandahållandet av en extra tjänst eller en tjänst på en högre nivå till den berörda kunden, som står i proportion till storleken på det mottagna incitamentet, och om den inte direkt gynnar det mottagande företaget, dess aktieägare eller anställda utan att detta ger en materiell fördel för den berörda kunden samt om den är motiverad genom tillhandahållandet av en löpande förmån till den berörda kunden i samband med ett löpande incitament.

Förekomsten, arten och beloppet av den betalning eller förmån som avses i 1 mom., eller när beloppet inte kan bestämmas, metoden för att beräkna detta belopp, måste redovisas klart och tydligt för kunden, på ett sätt som är heltäckande, korrekt och begripligt, innan den ifrågavarande investeringstjänsten eller sidotjänsten tillhandahålls. Om för kunden på förhand endast har redovisats metoden för att beräkna beloppet eller förmånen, ska värdepappersföretaget i efterhand lämna en redovisning till kunden av det exakta beloppet av den betalning eller förmån som mottagits eller betalats. Dessutom ska värdepappersföretaget minst en gång om året underrätta sina kunder om de faktiska belopp av betalningar eller förmåner som mottagits eller betalats. Värdepappersföretaget ska också informera kunden om mekanismerna för att till kunden överföra avgiften, provisionen, den monetära

eller icke-monetära förmånen som erhållits i samband med tillhandahållandet av investerings- eller sidotjänsten.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på betalningar eller förmåner som möjliggör eller krävs för tillhandahållandet av investeringstjänster, såsom depåkostnader, avvecklingskostnader och börsavgifter, rättsliga avgifter eller rättsliga arvoden, och som är så beskaffade att de inte kan stå i strid med värdepappersföretagets skyldighet att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

När värdepappersföretaget tillhandahåller investeringsrådgivning på oberoende grund, ska det bedöma ett tillräckligt stort urval av finansiella instrument som är tillgängliga på marknaden vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och emittenter eller produktleverantörer för att säkerställa att kundens investeringsmål på lämpligt sätt kan tillgodoses. Bedömningen får inte vara begränsad till finansiella instrument som utfärdats eller tillhandahållits av värdepappersföretaget självt eller av enheter som har nära anknytning till värdepappersföretaget, eller andra enheter med vilka värdepappersföretaget har så nära rättsliga eller ekonomiska förbindelser, att det kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund.

När värdepappersföretaget tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning på oberoende grund får det inte motta och behålla avgifter, provisioner, eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder. Avgifter, provisioner och ekonomiska förmåner måste till fullo lämnas tillbaka till kunden utan obefogat dröjsmål. Värdepappersföretaget ska underrätta kunden om hur en mottagen avgift, provision eller monetär eller icke-monetär förmån överförs till kunden. Kunden ska underrättas om en överförd återbetalning.

Trots vad som föreskrivs i 6 mom. ska mindre icke-monetära förmåner som kan förbättra kvaliteten hos den kapitalförvaltnings- eller oberoende investeringsrådgivningstjänst som tillhandahålls en kund och är av sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse, redovisas tydligt innan tjänsten tillhandahålls och ska inte betraktas som incitament som avses här.

Ett värdepappersföretag ska säkerställa att det inte ersätter sina anställda eller bedömer deras prestationer på ett sätt som står i strid med företagets skyldighet att agera i kundernas bästa intresse. Värdepappersföretaget ska inte ha arrangemang som genom ersättningar, försäljningsmål eller andra sätt som skulle kunna ge personalen incitament att rekommendera ett visst finansiellt instrument till en icke-professionell kund, när värdepappersföretaget skulle kunna erbjuda ett annat finansiellt instrument som bättre skulle tillgodose den kundens behov.

7 §

Rapportering till kunder

Ett värdepappersföretag ska på ett varaktigt medium lämna tillfredsställande rapporter till kunder om de tjänster som företaget tillhandahållit. Rapporterna ska inkludera regelbundna meddelanden till kunder, med beaktande av typen av och komplexiteten hos de aktuella finansiella instrumenten och arten av den tjänst som tillhandahålls kunden. Rapporterna ska i förekommande fall innehålla uppgifter om kostnaderna för de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning.

När värdepappersföretaget tillhandahåller investeringsrådgivning, ska det innan transaktionen görs lämna en bedömning av lämpligheten till kunden på ett varaktigt medium som specificerar vilken rådgivning som getts och hur denna rådgivning motsvarar den icke-professionella kundens behov, mål och andra egenskaper.

Om avtalet att köpa eller sälja ett finansiellt instrument ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att en lämplighetsförklaring tillhandahålls i förväg, får värdepappersföretaget lämna en skriftlig lämplighetsförklaring på ett varaktigt medium omedelbart efter det att kunden har bundits av ett avtal, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

1) kunden har gett sitt samtycke till att erhålla lämplighetsförklaringen utan onödigt dröjsmål efter det att transaktionen genomförts, och

2) värdepappersföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga transaktionen så att lämplighetsförklaringen först kan erhållas.

Om värdepappersföretaget erbjuder kapitalförvaltning eller har informerat kunden om att det kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning, ska den regelbundna rapporten innehålla en uppdaterad förklaring om hur investeringen motsvarar den icke-professionella kundens behov, mål och andra egenskaper.

I 11 kap. 12 och 23 § föreskrivs om rapporteringsskyldigheten i fråga om investerarskyddet.

8 §

Omsorgsfullt utförande av order

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster består i att utföra order ska vidta tillräckliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder, med beaktande av de omständigheter som är väsentliga för utförandet av ordern, exempelvis med beaktande av pris, kostnad, skyndsamhet, sannolikhet för utförande och avveckling, storlek och art. Om kunden har gett specifika instruktioner ska dock värdepappersföretaget vara skyldigt att utföra ordern i enlighet med dessa. Bästa möjliga resultat ska i fråga om en icke-professionell kund fastställas med hänsyn till den totala ersättningen, som utgör priset för det finansiella instrumentet och kostnaderna i samband med utförandet, som ska inbegripa kundens alla utgifter som hänför sig direkt till orderns utförande, däribland handelspartens avgifter, clearing- och avvecklingsavgifter och alla andra avgifter som betalats till tredjeparter som deltagit i utförandet av ordern. Värdepappersföretaget ska för att uppnå det från kundens synpunkt bästa resultatet jämföra handelsplatser där ordern kan utföras. Vid bedömningen ska beaktas värdepappersföretagets egna provisioner och kostnader.

Ett värdepappersföretag får inte ta emot någon sådan ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order till en viss handelsplats eller utförandeplats som skulle vara en överträdelse av de krav avseende intressekonflikter och incitament som avses i denna lag.

Värdepappersföretag ska upprätta och genomföra riktlinjer för utförande av order som i enlighet med 1 mom. gör det möjligt för dem att uppnå bästa möjliga resultat för sina kundorder. I riktlinjerna för utförande av order ska för varje klass av finansiella instrument anges uppgifter om de olika handelsplatser där värdepappersföretaget utför sina kundorder och de faktorer som påverkar valet av handelsplats för utförande. Riktlinjerna ska minst omfatta de handelsplatser som gör det möjligt för värdepappersföretaget att stadigvarande uppnå bästa möjliga resultat vid utförande av kundorder.

Värdepappersföretaget ska innan investeringstjänsterna tillhandahålls ge sina kunder tillräckligt detaljerad information och på ett tydligt och på ett sätt som är lätt att förstå för kunden förklara hur kundorder kommer att utföras. Värdepappersföretaget ska underrätta sina kunder om väsentliga förändringar i sina riktlinjer. Värdepappersföretaget ska på förhand inhämta sina kunders samtycke i fråga om riktlinjerna för utförande av kundorder.

Om en order enligt verksamhetsprinciperna kan utföras utanför en handelsplats, ska värdepappersföretaget informera sina kunder om denna möjlighet. Värdepappersföretaget ska inhämta kundens uttryckliga samtycke antingen i form av ett generellt samtycke eller separat för varje transaktion.

Värdepappersföretag som utför kundorder ska för varje klass av finansiella instrument varje år göra en sammanfattning av och offentliggöra de fem främsta handelsplatserna i fråga om handelsvolym där de utförde kundorder under föregående år och information om den uppnådda kvaliteten på utförandet.

Värdepappersföretag som utför kundorder ska övervaka hur deras system och riktlinjer för utförandet av order fungerar i praktiken, så att de vid behov kan identifiera och korrigera eventuella brister. Företagen ska regelbundet bedöma om de val av handelsplatser för utförandet som anges i riktlinjerna för utförande av order erbjuder det för kunden bästa möjliga resultatet med beaktande av den information som offentliggörs enligt 3 och 6 mom. Värdepappersföretagen ska underrätta de kunder med vilka de har en fortlöpande kundrelation om varje väsentlig förändring av sitt system eller sina riktlinjer för utförande av order.

Värdepappersföretag ska på begäran för sina kunder och för den behöriga myndigheten kunna visa att de har verkställt deras order i enlighet med riktlinjerna för utförandet av kundorder.

9 §

Orderhantering

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller utförande av order som investeringstjänster ska utföra kundernas order utan obefogat dröjsmål. Företaget får inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av kundorder.

Ett värdepappersföretag ska utföra sinsemellan likartade kundorder i den ordning som de tagits emot, effektivt, rättvist och snabbt.

I 7 kap. 4 § i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att offentliggöra limiterade kundorder.

10 §

Kundorder från andra värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som av ett annat värdepappersföretag tar emot kundorder som avser investeringstjänster eller sidotjänster ska kunna förlita sig på de uppgifter om kunden som överlämnats av det värdepappersföretag som förmedlade instruktionerna. Det värdepappersföretag som förmedlat ordern förblir ansvarigt för att den information som det lämnat är fullständig och riktig.

Ett värdepappersföretag ska likaså kunna förlita sig på sådana rekommendationer rörande en tjänst eller transaktion som ett annat värdepappersföretag har gett kunden. Det värdepappersföretag som har förmedlat en order förblir ansvarigt för att dess rekommendationer och råd till kunden är lämpliga.

Ett värdepappersföretag som får order eller kundanvisningar av ett annat värdepappersföretag ansvarar i enlighet med detta kapitel för att ordern utförs.

11 §

Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster

Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara uppgifter om kundorder som avser finansiella instrument, uppgifter om transaktioner som avser finansiella instrument och utförs för egen eller en kunds räkning samt om andra tjänster som företaget tillhandahållit under fem år och på begäran av Finansinspektionen i högst sju år.

12 §

Inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation

Värdepappersföretag ska bevara inspelningar av telefonsamtal som gäller sådana transaktioner och elektronisk kommunikation om tillhandahållande av tjänster som har samband med transaktioner för egen räkning samt tillhandahållande av tjänster som gäller mottagande, förmedling eller utförande av kundorder. Förpliktelsen att spela in och bevara kommunikation gäller också sådana telefonsamtal och elektroniska meddelanden som är avsedda att leda till sådana transaktioner som nämns ovan.

Ett värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att spela in telefonsamtal som avses i 1 mom. och bevara relevant elektronisk kommunikation som görs, sänds eller tas emot med utrustning som värdepappersföretaget tillhandahåller en anställd eller ett anknutet ombud eller som värdepappersföretaget accepterar eller tillåter att en anställd eller ett anknutet ombud använder. Ett värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att en anställd eller underleverantör gör, sänder eller tar emot relevanta telefonsamtal eller relevant elektronisk kommunikation med privatägd utrustning som värdepappersföretaget inte kan dokumentera eller kopiera.

Ett värdepappersföretag ska informera sina nya och befintliga kunder om att sådan telekommunikation eller sådana telefonsamtal mellan värdepappersföretaget och dess kunder som leder eller kan leda till transaktioner kommer att spelas in. Sådan information får tillhandahållas en gång, innan nya och befintliga kunder tillhandahålls investeringstjänster. Ett värdepappersföretag får inte per telefon tillhandahålla investeringstjänster eller investeringsverksamhet till kunder som inte i förväg har informerats om att deras telekommunikation eller telefonsamtal spelas in, eller om sådana investeringstjänster eller sådan investeringsverksamhet som rör mottagande, förmedling och utförande av kundorder.

Kunder får lägga order via andra kanaler än sådana som avses i 1 mom., men detta måste göras skriftligen eller på något annat varaktigt medium. Innehållet i relevanta samtal vid personliga möten med en kund ska tillräckligt noggrant och heltäckande dokumenteras eller bevaras på annat sätt. Sådana order ska anses vara likvärdiga med dem som tas emot via telefon.

Inspelningar av telefonsamtal och dokumenterad kommunikation ska på begäran tillhandahållas en kund. Dokumentationen ska bevaras i fem år efter dokumenteringen och, på begäran av Finansinspektionen, i högst sju år.

13 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som i form av investeringstjänster tillhandahåller, tar emot, förmedlar eller utför kundorder eller handlar för egen räkning kan utföra transaktioner med godtagbara motparter utan att för sådana transaktioner eller för någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner behöva tillämpa 1–9 §, med undantag för 5 § 1–3 mom. samt 7 § 1–4 mom. Värdepappersföretaget ska i sina förbindelser med godtagbara motparter agera hederligt, rättvist och professionellt. Kommunikationen ska ske på ett sätt som är rättvisande, tydligt och inte vilseledande, med beaktande av karaktären hos den godtagbara motparten och dennes verksamhet.

En kund som är en sådan godtagbar motpart som avses i 1 kap. 24 § 1 punkten har rätt att be motparten tillämpa de bestämmelser som nämns i 1 mom. i fråga om transaktioner med denne, antingen generellt eller i fråga om enskilda transaktioner. Värdepappersföretaget ska be en sådan tilltänkt motpart som avses i 1 kap. 24 § 2 punkten om en uttrycklig bekräftelse av att denne godkänner ställningen som godtagbar motpart.

14 §

Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform

På transaktioner mellan handelsparter på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument ska 1–9 § inte tillämpas när transaktionen genomförs på en reglerad marknad. Den reglerade marknadens handelsparter ska dock iaktta de skyldigheter som avses ovan mot sina kunder när de på kundernas vägnar utför order på en reglerad marknad.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på transaktioner mellan handelsparter på en sådan multilateral handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument och på transaktioner mellan marknadsplatsoperatören och handelsparterna när transaktionen genomförs på en multilateral handelsplattform.

15 §

Behandling av kundklagomål

Värdepappersföretag ska se till att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter och tillämpningen av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Ett värdepappersföretag ska meddela Finansinspektionen ett i 1 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter. På Finansinspektionens begäran ska värdepappersföretaget tillställa Finansinspektionen organets stadgar och andra utredningar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av 1 mom., enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Finansinspektionen ska meddela Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ett i 1 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter.

16 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som krävs för genomförandet av kommissionens delegerade direktiv om

- 1) förutsättningarna enligt 6 § 1 och 2 mom. för att en avgift eller förmån som avses i bestämmelsen är avsedd att förbättra kvaliteten hos den tjänst som tillhandahålls en kund och att den är förenlig med kundens intressen,
- 2) förutsättningarna enligt 6 § 3 och 6 mom. när det gäller information till kunden om erhållna eller betalda avgifter eller förmåner samt om återbetalning av dem till kunden,
- 3) sådana mindre icke-monetära förmåner som avses i 6 § 7 mom.,
- 4) sådana incitament enligt 6 § som har samband med investeringsanalyser.

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

Den skyldighet som föreskrivs i 1 mom. är fullgjord i fråga om strukturerade insättningar, om dessa utfärdas av kreditinstitut som är medlemmar i ett system för garanti av insättningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem.

Sekretess och kundkontroll

2 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

— — — — —

Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till i lagen om handel med finansiella instrument avsedda börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem eller skyldigheten att bevara information. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämföras med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel och är verksamma i en EES-stat.

Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet

1 §

Filialetablering i andra EES-stater eller användning av anknutna ombud

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland eller har för avsikt att använda ett anknutet ombud som är etablerat i en sådan annan EES-stat inom vars territorium företaget inte har etablerat en filial, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet. Av anmälan ska framgå

- 1) i vilken EES-stat värdepappersföretaget har för avsikt att etablera filial eller i vilken de anknutna ombud är etablerade som företaget har för avsikt att använda,
- 2) en verksamhetsplan i vilken åtminstone anges vilka investeringstjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas och vilka sidotjänster som ska tillhandahållas i enlighet med bilaga I till direktivet om marknaden för finansiella instrument,
- 3) filialens organisationsstruktur samt om filialen avser att använda ett anknutet ombud och ombudets namn,
- 4) det anknutna ombudets organisationsstruktur och den planerade användningen av det ombudet, då värdepappersföretaget inte etablerar någon filial,
- 5) uppgifter om filialens eller det anknutna ombudets adress där handlingar kan fås,
- 6) namnen på de personer som ansvarar för filialens eller det anknutna ombudets verksamhet.

Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underätta den utländska EES-myndighet och värdepappersföretaget om uppgifterna samt till anmälan foga uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant saknas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan om den har skäl att misstänka att värdepappersföretagets finansiella ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren för den planerade verksamheten. Verksamheten får inte inledas om Finansinspektionen inom den ovan nämnda tidsfristen har vägrat göra anmälan.

Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat och inleda affärsverksamhet efter det att en anmälan om saken har inkommit från den behöriga utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om någon anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit från det att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.

Värdepappersföretaget ska till Finansinspektionen meddela ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. Finansinspektionen ska efter att ha fått meddelandet vidta de åtgärder som avses i 2 mom.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat i en annan EES-stat, ska på ombudet i tillämpliga delar tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater

Ett värdepappersföretag som utan att etablera filial avser att i en annan EES-stat än Finland tillhandahålla sådana investeringstjänster som avses bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster, ska i god tid på förhand göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet. Av anmälan ska framgå

- 1) i vilken EES-stat företaget avser att bedriva verksamhet,
- 2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas samt, om avsikten är att använda ett eller flera i Finland etablerade anknutna ombud i EES-staten i fråga, namnen på dessa ombud.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att den mottagit en sådan anmälan som avses i 1 mom. vidarebefordra uppgifterna till den mottagande EES-statens tillsynsmyndighet. Om ett värdepappersföretag har för avsikt att i en annan EES-stat använda anknutna ombud som är etablerade i Finland ska Finansinspektionen inom en månad efter att ha tagit emot anmälan enligt 1 mom. till tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten meddela namnen på de anknutna ombud som värdepappersföretaget avser att använda i samband med tjänsterna och verksamheten i EES-staten i fråga. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster eller bedriva investeringsverksamhet i den mottagande EES-staten.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska efter att ha fått anmälan vidta åtgärder som avses i 2 mom.

Ett värdepappersföretag som avser att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral eller organiserad handel, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla informationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter på en multilateral handelsplattform.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 4 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

6 a §

Tillhandahållande av tjänster till tredjeländer

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att utan filialetablering i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument tillhandahålla investeringstjänster

eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster till ett tredjeland ska i god tid på förhand meddela Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla eller vilken verksamhet det avser att bedriva samt i vilken stat och hur tjänsterna ska tillhandahållas. En anmälan ska göras också om det sker förändringar i dessa uppgifter.

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som orsakats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har utkontrakterat en funktion som avses i 7 kap. 5 §.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat filialkunder eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2–4 §, 10 kap. 1 § 2–4 mom., 2–5 §, 8 § 1, 2, 4–8 mom. eller 9 § 2 mom. och 11–13 §.

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Bestämmelserna i 7 kap. 12–14 § i denna lag om insideranmälan och insiderregister är sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

- 1) bestämmelsen i 2 kap. 4 § i denna lag som gäller användning av ordet ”bankir” eller ”bankirfirma” i sin firma eller annars i sin verksamhet,
- 2) bestämmelserna i 7 kap. 3 § i denna lag som gäller finansiering av förvärv av finansiella instrument som ingår i värdepappersföretagets kapitalbas och mottagande av sådana instrument som pant samt Finansinspektionens beslut enligt 30 § i lagen om Finansinspektionen som gäller begränsning av utdelning,
- 3) bestämmelserna i 12 kap. i kreditinstitutslagen om upprättande och offentliggörande av bokslut, verksamhetsberättelse och koncernbokslut,

Sådana bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1 mom.

1) bestämmelserna i 7 kap. 1–3 § i kreditinstitutslagen om förvaltnings- och styrningssystem, bestämmelserna om ersättningssystem i 8 kap. 3–14 § i samma lag, bestämmelserna om riskhantering i 9 kap. 2–21 § i samma lag samt bestämmelserna i 11 kap. 8 § i denna lag och i aktiebolagslagen om utdelningsrestriktioner,

2) bestämmelserna om kundkontroll i 12 kap. 3 § i denna lag,

3) bestämmelserna i 8 a kap. 1–3, 8 och 9 § i kreditinstitutslagen om kreditinstituts och finansiella företagsgruppers skyldighet att upprätta och granska återhämtningsplaner enligt 3 § och 4 § 1 mom. samt om godkännande av återhämtningsplaner för finansiella företagsgrupper i den lagen, bestämmelsen i 9 a kap. 7 § 3 mom. i den lagen om meddelande av planer om tillhandahållande av finansiellt stöd till myndigheterna och bestämmelserna i 11 kap. 5 a § 3 mom. i den lagen om rapportering till myndigheterna.

Påföljdsavgift kan inte påföras värdepappersföretag som avses i 6 kap. 1 § 5 och 6 mom. med stöd av de bestämmelser i kreditinstitutslagen som nämns i 2 mom. 1 punkten i denna lag.

Påföljdsavgift kan inte med stöd av 2 mom. 1 och 3 punkten påföras andra än värdepappersföretag och företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som ett värdepappersföretag samt personer som hör till ledningen för den juridiska personen i fråga och mot vars förpliktelser en gärning eller försummelse som avses i denna paragraf strider.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som anges i 1 och 2 mom., överträdelse eller försummelse av följande bestämmelser i EU:s tillsynsförordning:

- 1) artikel 99.1 om rapportering av kapitalbaskrav,
- 2) artikel 101 om rapportering av uppgifter om nationella fastighetsmarknader,
- 3) artikel 394.1 om rapportering av stora exponeringar mot kunder,
- 4) artikel 395.1 och 395.3–8 om begränsning av stora exponeringar mot kunder
- 5) artikel 405 om överföring av kreditrisken i en värdepapperiseringsposition,
- 6) artikel 412 om likviditetstäckningskrav,
- 7) artikel 415.1 och 415.2 om rapportering av likviditetsuppgifter
- 8) artikel 430.1 om rapportering av bruttosoliditetsgraden, och
- 9) artiklarna 431.1–3 och 451.1 om krav på offentliggörande.

Bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2 och 5 mom. dessutom

1) 2 kap. 1 och 2 § om tillståndsplikt för investeringstjänster, 26 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Finansinspektionen om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd och 2 mom. 4 punkten i samma paragraf om upplysningar som lämnats i ansökan om verksamhetstillstånd samt 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten,

2) 4 kap. om utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland, 5 kap. om tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt 13 kap. om filialetablering och tillhandahållande av tjänster utomlands,

3) 6 a kap. och 7 kap. 10 § om anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier samt med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen fattade beslut om förbud mot förvärv av ägarandelar och beslut enligt 32 c § i den lagen om begränsning av rättigheter som är baserade på aktier,

4) 6 b kap. om förvaltnings- och styrningssystem,

5) 7 kap. 2, 5–7 och 9 § om organisering av verksamheten,

6) 7 a kap. 1–6 § om algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde,

7) 9 kap. 1–4 och 4 a § om förvaring och annan hantering av kundmedel,

8) 10 kap. 2–13 § om förfaranden i kundförhållanden,

9) 7 kap. 6 § 1 mom. i kreditinstitutslagen om rapportering av överträdelser,

10) 18 § 1 mom., 19 § 1 och 3 mom., 23 och 24 § i lagen om Finansinspektionen om Finansinspektionens rätt att få uppgifter och granska.

Sådana bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2, 5 och 6 mom. sådana som avser överträdelse eller försummelse av följande bestämmelser i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument:

1) artiklarna 3.1 och 3.3, artikel 4.3 första underpunkten, artikel 6, artikel 7.1 tredje stycket första meningen, artiklarna 8.1, 8.3 och 8.4, artikel 10 samt artikel 11.1 tredje stycket första meningen och artikel 11.3 tredje stycket om transparens när det gäller finansiella instrument,

2) artiklarna 7.1 och 11.1 om tillstånd att skjuta upp offentliggörande,

3) artiklarna 12.1 och 13.1 om skyldighet att tillgängliggöra uppgifter före och efter handel på rimliga affärsvillkor,

4) artiklarna 14.1, 14.2 första meningen, 14.3 andra, tredje och fjärde meningen, 15.1 första stycket, första och tredje meningen i andra stycket, 15.2 och 15.4 andra meningen, 17.1 andra meningen, 18.1, 18.2, artikel 18.4 första meningen, 18.5 första meningen, 18.6 första stycket, 18.8 och 18.9, 20.1 andra stycket första meningen, 21.1, 21.2, 21.3 och artikel 22.2 samt artiklarna 23.1 och 23.2 om transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel,

5) artiklarna 25.1 och 25.2, artikel 26.1 första stycket, artiklarna 26.2–26.5, artikel 26.6 första stycket, 26.7 styckena 1–5 och 8 samt artikel 27.1 om skyldighet att rapportera transaktioner,

6) artiklarna 28.1 och 28.2 första stycket, 29.1 och 29.2, 30.1 samt artiklarna 31.2 och 31.3 om derivat,

7) artiklarna 35.1–35.3, 36.1–36.3 samt 37.1 och 37.3 om icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument,

8) artiklarna 40–42 om produktövervakning och produktioningripande.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som nämns i 1, 2 och 5–7 mom. i denna paragraf, dessutom de närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av resolutionsdirektivet, kreditinstitutsdirektivet, direktivet om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och som avses i nämnda moment.

Påföljdsavgift får inte med stöd av 6 mom. 10 punkten påföras andra än Finansinspektionens tillsynsobjekt och andra aktörer som är skyldiga att iaktta denna lag eller EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Påföljdsavgift får inte påföras fysiska personer då det finns anledning att misstänka en person för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om bestämmande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Ett värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat företagets kunder eller andra personer genom förfaranden som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och mot EU:s tillsynsförordning samt mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller med stöd av kreditinstitutsdirektivet eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller kreditinstitutsdirektivet. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2–4 §, 10 kap. 1–7 §, 8 § 1, 2, 4–8 mom. eller 9–14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, av EU:s tillsynsförordning eller av förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller kreditinstitutsdirektivet, uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2–4 §, 10 kap. 1–7 §, 8 § 1, 2, 4–8 mom. eller 9–14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har utkontrakterat en funktion som avses i 7 kap. 5 §. I 7 kap. 6 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015).

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 12 kap. 1, 2 och 4 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

De värdepappersföretag vars verksamhetstillstånd när denna lag träder i kraft ger dem rätt att tillhandahålla investeringstjänster inklusive förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i den lag som ändras, ska fortfarande ha rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument som sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten. Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar inom sex månader efter det att denna lag trätt i kraft göra en anteckning om detta i registret över investeringstjänster enligt 3 kap. 7 §. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att yttra sig innan anteckningen görs.

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft tillhandahåller sådana investeringstjänster eller bedriver sådan placeringsverksamhet som förutsätter verksamhetstillstånd enligt 2 kap. 1 § ska inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft ansöka om verksamhetstillstånd eller upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen kan för sådana råvaruderivat som avses i avsnitt C punkt 6 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument bevilja undantag från den skyldighet som avses i artiklarna 4 och 11.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister när det är fråga om ett värdepappersföretag som den 4 januari 2018 eller därefter får verksamhetstillstånd enligt denna lag. Undantaget kan gälla högst till den 3 januari 2021. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om undantag som den beviljat enligt denna paragraf.

En sådan årlig rapport som avses i 7 kap. 11 § 4 mom. och 19 § 4 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

Helsingfors den 28 december 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo